

Sztandar Ludu

ORGAN KOMITETU WOJEWODZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ W LUBLINIE

ROK IX. NR 263 (2906)

LUBLIN, ŚRODA, 4 LISTOPADA 1953 r.

Cena 20 gr

Uwaga aktywiści, agitatorzy, prelegenci i członkowie partii
Na str. 3, 4, 5 i 6 drukujemy **Tezy do dyskusji** przed II Zjazdem PZPR
Zachowajcie je gdyż będą wam one potrzebne w waszej pracy

ROLNIKU!
Czy wypełniłeś
zobowiązania
w dostawach

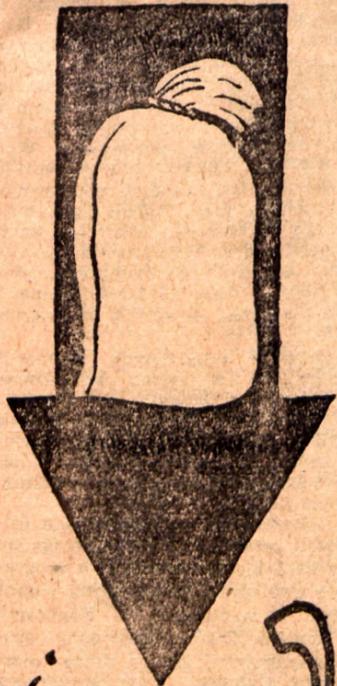
MLEKA

MIEŚA

ZBOŻA

ZIEMNIAKÓW!

Dzięki pomocy ZSRR

Po raz pierwszy w Polsce podejmujemy samodzielną produkcję kombajnów zbożowych w Poznaniu — Starołęce

WARSZAWA (PAP). W coraz szerszym mechanizowaniu i unowocześnianiu prac w rolnictwie — niezbędnym dla przyspieszenia rozwoju produkcji rolnej i podniesienia urodzajów dopomaga nam wydatnie Związek Radziecki. Z ZSRR sprowadzamy m. in. wielkie kombajny zbożowe „S-4”, stosowane przy sprzącieniu zbóż w dużych gospodarstwach rolnych.

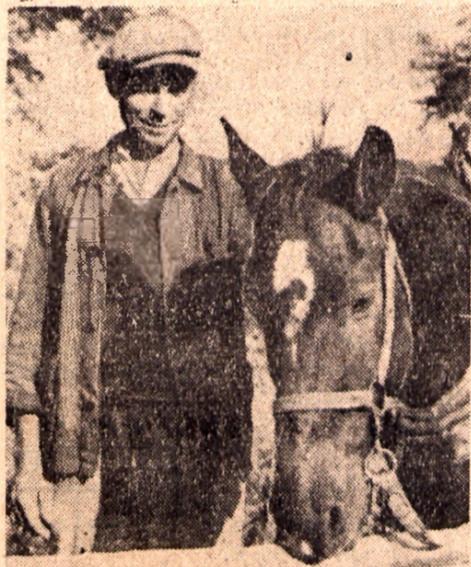
W ciągu 9 miesięcy bież. roku rolnictwo nasze otrzymało przeszło 300 radzieckich kombajnów. W roku przyszłym sprowadzić mamy z ZSRR ok. 500 tych wysokowydajnych maszyn. Niezależnie od tej formy pomocy, podejmujemy obecnie — w oparciu o wykonaną w ZSRR dokumentację, i przy pomocy radzieckich maszyn i urządzeń — samodzielnie produkcję kombajnów zbożowych w budującej się Fabryce Maszyn Złiwnych w Poznaniu — Starołęce. Będą tam również produkowane snopowiązałki i inne maszyny rolnicze.

Fabryka Maszyn Złiwnych w Poznaniu — Starołęce rośnie bardzo szybko. Dzięki punktualnym, a często przedterminowym dostawom maszyn i urządzeń z Związku Radzieckiego pierwsze działy tej fabryki zostały uruchomione przed terminem. Już przed końcem października br. tegoroczny plan dostaw inwestycyjnych ze Związku Radzieckiego dla tej fabryki wykonany został w 95 proc. Jednocześnie nadeszły najważniejsze urządzenia zaplanowane na rok 1954.

Pracują już maszyny wielkiej halli narzędziowej fabryki. Stoją tam w dwóch długich rzędach nowoczesne tokarki narzędziowe wyprodukowane w br. przez Zakłady im. Czerwonego Października w Moskwie. Ogólny podziw załogi wzbudza nowoczesna wiertarka tzw. koordynacyjna, która

wykonuje otwory od najmniejszych do największych rozmiarów z dokładnością do jednej tysięcznej milimetra.

Wkrótce rozpocznie pracę nowoczesnie wyposażona odlewnia. W jednej z hal czekają na ustawienie i uruchomienie wysokowydajne radzieckie gniotowniki do masy formierskiej, pneumatyczne maszyny formierskie i wiele innych.

Wzorowy gospodarz i obywatel

Józef Pikula ze wsi Młynki (gm. Wąwolnica, pow. Puławy) to wzorowy gospodarz i obywatel. Spotykamy go przy studni, pojącego konia. Zapytany o realizację planowego skupu mówi z namysłem: „Gospodarzem bogatym to ja tam nie jestem. Mam 3 ha ziemi i 5 osób do wyżywienia. Ale mimo to zboże odstawiam w 100%, zaraz po Kruczkowskim, to niby drugi w gminie — dodaje z zadowoleniem. — Zwyć również oddałem w 100%, mleko też, a ziemniaki odwoziłem wprost z pola.

Ekipa »Sztandaru Ludu« donosi:

Opornym z Kryszyna, Nabroża i Pienian Irzeba przypomnieć o obowiązkach

W gromadzie Nabroź w gminie Łaszczów sołtys Stanisław Stepaniuk, właściciel ponad 7 ha dobrej ziemi, zalega dotychczas z dostawą 877 kg zboża i 151 kg ziemniaków.

A trójka gromadzka smacznie śpi. Nikogo z aktywistów w tej gromadzie nie obchodzi, że plan skupu zboża wykonano zaledwie w 44,9% że wieś znajduje się na jednym z ostatnich miejsc w gminie.

Bo któż „przypomni” chociażby Piotrowi Ostaszewskiemu, gospodarzemu na 7 hektarach, że w całym kraju od kilku miesięcy trwa uporczywa walka o wykonanie planu skupu zboża? Któż sajmie się

tym, że Krystyna Smyk dotychczas nie rozpoczęła dostaw zboża i ziemniaków? A winna jest państwu 1505 kg ziarna i 1150 kg ziemniaków.

Walkę o wykonanie planów skupu powinni podjąć małorolni chłopcy, ci którzy już w 100% wywiązali się ze swoich obowiązków wobec państwa, tacy jak Maria Skop i inni. Ale pobudzić ich do tego winien właśnie aktyw, zarówno gromadzki, jak i gminny, a sołtys — zachęcić własnym przykładem.

Podobnie przedstawia się sprawa w Kryszynie. Gromada ta wprawdzie wykonała plan skupu zboża w

niewielkim procencie, (55%) ale jest to stanowczo za mało. Nie wystarczy, że w Kryszynie Władysław Serufimczuk, czy Stanisław Karczmarczyk wywiązali się ze wszystkich swoich obowiązków wobec państwa. Bo zalegają jeszcze ociągający się jak 10-hektarowy gospodarz Bronisław Dziedzie, czy Jakub Hawryluk gospodarujący na przeszło 27 ha ziemi.

W gromadzie Kryszyn są nawet tacy, którzy dotychczas w ogóle jeszcze nie rozpoczęli dostaw. Np. Czesław Mołodowicz otrzymała wymiar 1911 kg zboża i 1435 kg ziemniaków. Nie odwozła dotychczas jeszcze ani kg do punktu skupu, a co gorsza zalega jeszcze z dostawami z roku ubiegłego. Mianowicie winna jest państwu z lat ubiegłych 1247 kg ziarna i 626 kg ziemniaków.

Tak samo postępuje Stefan Tomasz. I on nie rozpoczął dotychczas obowiązkowych dostaw i również zalega ze sprzedażą państwu poważnych ilości ziarna i ziemniaków z roku ubiegłego.

SOŁTYS WYKONAŁ, A GROMADA?..

W gromadzie Pieniany w gminie Łaszczów sołtys Edward Kawalec wywiązał się już w 100% z obowiązkowych dostaw. Niestety nie potrafił wywiązać w innych mieszkańcach Pienian, by poszli w jego ślady. Józef Tymiański właściciel 12 ha zalega dotychczas z dostawą 1802 kg zboża i 1020 kg ziemniaków. Również w roku ubiegłym nie wywiązał się ze swoich obowiązków w 100%. Małorolni i średniorolni chłopcy powinni zmusić opornych do uregulowania należności względem państwa, bo bez tego gromada nie będzie zdolna wykonać rocznych planów w 100%.

(Eka)

Będziemy umacniać istniejące i budować nowe spółdzielnie produkcyjne

Z każdym dnem rośnie siła naszej Ojczyzny. Wzniesione z gruzów i budowane od podstaw rękami polskich robotników fabryki produkują coraz więcej stali i węgla, tkanin i obuwi. Rokrocznie do nowych, słonecznych mieszkań wprowadzają się tysiące rodzin robotniczych. Co roku powstają nowe szkoły, wyższe uczelnie, domy akademickie. Budujemy coraz więcej instytucji społecznych, kulturalnych, przychodni zdrowia, żłobków, przedszkoli, kin, świetlic i teatrów.

Gdzie szukać źródeł tych osiągnięć? To polityka naszej partii, przewodniczący narodu sprawia, że rośnie siła i potęga naszej Ojczyzny. To partia nasza wskazuje masom pracującym kierunek walki o wzrost dobrobytu i kultury i mobilizuje je do ofiarnej pracy dla ojczyzny, dla pokoju.

Podstawową metodą pracy politycznej partii z masami jest przekonywanie, tłumaczenie, codzienne wyjaśnianie celów naszej polityki i realizowanie jej w praktyce. Tę metodę stosowała i stosuje też nasza partia w pracy nad podniesieniem poziomu gospodarki rolnej, w pracy nad przebudową tej gospodarki, w pracy nad przekonaniem chłopów o wyższości gospodarki zespółowej.

Jeśli mamy dziś ponad 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych w kraju, jeżeli liczba spółdzielni stale rośnie — to jest to wyraźny dowód, że partia potrafi przekonywać coraz szersze rzesze chłopstwa pracującego o wyższości gospodarki zespółowej nad indywidualną, że w praktyce założenia tej polityki zdają egzamin.

Posługiwanie się metodą przekonywania jak zresztą praca polityczna w ogóle wymaga od działaczy partyjnych, od aktywów dużo wytrwałości, cierpliwości i uporów, głębokiej wiary w siłę głoszonej przez partię prawdy, głębokiej wiary w rewolucyjność mas. Działacze partyjni, którzy takich cech w sobie nie wyrobili odchodzą od tej jedynie słusznej zasady pracy partii z masami i wybierają drogę rzekomo „prostą i łatwiejszą”, drogę zastępowania pracy politycznej — administracyjnym naciskiem, zastępują zasadę przekonywania — komenderowaniem.

Na taką niezgodną z linią partii drogę zesłał część działaczy partyjnych w pracy nad rozbudową spółdzielczości produkcyjnej na terenie naszego województwa.

Jak do tego doszło?

Ostatnie plenarne posiedzenie Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

w Lublinie wykazało, że w wyniku wieloletniej, ofiarnej pracy masowo-politycznej lubelskiej organizacji partyjnej na terenie naszego województwa tak, jak i w całym kraju wzrosła znacznie świadomość mas pracujących w mieście i na wsi. Na bazie tego wzrostu świadomości województwo nasze, tak jak i cały kraj, osiągnęło znaczne sukcesy we wszystkich dziedzinach naszego życia. Powstały też sprzyjające warunki do przebudowy naszego ustroju rolnego, do przechodzenia wsi na tory gospodarki zespółowej. W ciągu ostatnich trzech lat powstało na Lubelszczyźnie kilkadziesiąt spółdzielni produkcyjnych. Większość z nich ma już poważny dorobek w gospodarstwie, politycznym i kulturalnym oddziaływaniu na wieś indywidualną. W końcu ubiegłego roku i w początkach bieżącego roku lubelska organizacja w wyniku poważnego wysiłku organizacyjnego wrzuciła dołówek poprzednich lat w dziedzinie zaleśniania wieś między partią i masami pracującego chłopstwa. Kierownictwo KW potrafiło w tym czasie wykrzesać u aktywów partyjnego i bezpartyjnego dużo zapału i ofiarności w pracy nad przebudową wsi. W wyniku tego w styczniu i lutym bieżącego roku powstało ponad 200 nowych spółdzielni produkcyjnych.

Ten dorobek został jednak w późniejszym okresie w dużej mierze zaprzeczony. Kierownictwo KW dostało „zawrotu głowy od sukcesów” i weszło na drogę awanturnictwa. Bez głębszej analizy warunków politycznych i gospodarczych, bez należytej troski o zbudowanie należytego zaplecza dla powstających spółdzielni, zaniedbawszy pracę nad ich umocnieniem, kierownictwo KW rzuciło awanturnicze hasło: „W każdej wsi spółdzielnia produkcyjna”. Na skutek ostrzeżeń KC pozornie wycofano się z tego hasła, ale zastąpiono je mechaniczną dyrektywą o założeniu w ciągu 1953 r. 1000 spółdzielni. Te plany liczbowo rozbiło na poszczególne powiaty i gminy w atmosferze wyliczenia z nich przez kierownictwo KW terenowych instancji doprowadziły do demoralizacji wielu aktywistów w terenie. Rozpoczęła się pogonia za ilością, bez uwzględniania warunków ekonomicznych, stopnia dojrzałości politycznej chłopstwa. Pociągnięto to za sobą stosowanie nacisku administracyjnego i łamanie fundamentalnej zasady dobrowolności. Przy tym aktywiści terenowi zatracili czujność klasową i dopuścili do tego, że do spółdzielni a nawet do ich zarządów weszli wrogowie chłopstwa — kulacy.

(Dokończenie na str. 2)

Prenumeratę pism radzieckich na rok 1954

przyjmują Delegatury Powiatowe PPK „Ruch” na terenie powiatów i w Lublinie do dnia 15 listopada br. a na terenie gmin i gromad Urzędy Pocztowe i listonosze do dnia 5 listopada bież. roku.

Załoga FSC im. Bolesława Bieruta zwycięsko realizuje zobowiązania październikowe

Nowe metody pracy, oszczędność materiału i przedterminowe wykonanie zadań to wyniki realizacji zobowiązań podjętych dla uczczenia XXXVI rocznicy Rewolucji Październikowej w FSC im. Bolesława Bieruta. Ich wykonaniu zameldowały już załogi wielu wydziałów i zespołów fabrycznych.

Najwcześniej, bo już w dniu 12 października wykonali swoje zobowiązania pracownicy Działu Głównego Technologa oddając na trzy dni przed terminem gotowe tablice wskaźników do samochodów.

Pomyślnie również przebiega wykonanie przyrzędu do podwyższenia trwałości ostrza narzędzi przez stosowanie skroplonego dwutlenku węgla.

Oddział Wykrojników w Wydziale Narzędziowni wykonał też już całkowicie podjęte zobowiązania odda-

jąc na 5 dni przed terminem dla FSO na Żeraniu dwa przyrzędy.

Tokarz Janusz Kubina, inicjator wprowadzenia materiałowych książeczek oszczędnościowych zaoszczędził już wiele wysokowartościowej stali.

Zespół młodzieżowy Janusza Kubiny bierze udział w tej nowej metodzie współzawodnictwa, a w materiałowych książeczkach oszczędnościowych młodzieżowców widnieją pokaźne pozycje.

Pracownicy Wydziału Urządzeń realizując podjęte zobowiązania już w dniu 24 października wykonali w 112% miesięczny plan produkcji.

Pracownicy Tapczerni w Wydziale Montażu Głównego zrealizowali również już swoje zobowiązanie produkcyjne i dostarczyli zrobione z odpadków rękawice.

J. S.

korespondent zakładowy

5-ty dzień procesu bandy NSZ

Mordowali bronią dostarczoną im przez hitlerowców

Przemówienie prokuratora, obrony, ostatnie słowo oskarżonych

W piątym dniu procesu, toczącego się w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie, przeciwko członkom bandy NSZ, przemawiał prokurator Ryszard Nafalski.

Na wstępie swego przemówienia prokurator scharakteryzował to historyczne zbrodni oskarżonych. Wówczas, gdy klasa robotnicza Polski pod wodzą Polskiej Partii Robotniczej podjęła szlendar walki o wolność, organizując siłę zbrojną w postaci Gwardii Ludowej a później Armii Ludowej walczącej na śmierć i życie przeciwko okupantowi, reakcja polska nawoływała naród do bierności i mobilizowała bandy terrorystyczne do mordowania działaczy postępowych, członków PPR, żołnierzy AL.

Jak wynika z wyjaśnień oskarżonych Ławruszczuka i Wybranowskiego — stwierdza prokurator — w r. 1943 powstała egzekutywa powiatowa NSZ w Kraśniku. W końcu czerwca 1943 r. dowództwo nad bandami NSZ objął emisariusz „rządu londyńskiego” hrabia Łoś, używający pseudonimu „Zab”, przysłany do kraju celem walki nie z okupantem, a z siłami ludowymi. NSZ przejął ideologiczne wzory hitlerowskiego nacjonalizmu i rasizmu, a jego działalność prowadzona była przy aprobach hitlerowców, którzy udzielali tej organizacji moralnej i materialnej pomocy.

Przechodząc do opisu mordu pod Borowem prokurator Nafalski podkreślił, że oddział GL im. Kilińskiego przybył tam po broń ze zrzutów radzieckich, która miała być skierowana przeciwko okupantowi. W przeddzień zbrodni „Zab” ścisnął rękę komendantowi oddziału GL por. „Słowikowi”. W niedługim czasie po tym zwołał naradę i zapoznał zebranych z planem mordu na gwardzistów. NSZ owcy użyli metod hitlerowskich z Katynia. Wiązano ludzi i strzelano im w tył głowy. Po ucieczce trzech gwardzistów rozwieśczeni bandyci zabili leżących

na ziemi członków oddziału. Udział w tym potwornym morderstwie brali oskarżeni: Wybranowski, Ławruszczuk, Wytkło i Cybulski.

Mord pod Borowem wstrząsnął do głębi wszystkimi patriotami. Zbrodnia ta NSZ-owcy i ich mododawcy z rządu londyńskiego postawili się raz na zawsze poza nawiasem narodu. Niezbicie udowodnione morderstwa na członkach PPR Szwaj, Grycie, Kupcu i innych, na 15-letnim chłopcu Biernacie ciąży na sumieniu członków NSZ. Ich dziełem jest zabójstwo Bzdyraka, Kozaka i Brzeziny, któremu przed śmiercią lamano ręce, obcinano palce, miażdżono twarz. „Znicz” przy hitlerowskich operacjach wybił oko Słusarzowi. Jego dziełem jest zamordowanie porucznika „Błyskawicy” i dwóch żołnierzy Gwardii Ludowej. „Zagłeba” bierze udział w mordowaniu ściganej przez okupanta ludności żydowskiej, stosując również metody hitlerowskie. Pod Terpentyną giną z rak bandytów NSZ 3 osoby, w Zakrzówku 4 osoby. Z niskich pobudek chęci zysku zamordowano Żydówkę w zagrodzie u Krzysztonia oraz kilkudziesięciu żołnierzy narodowości żydowskiej, ukrywających się w bunkrach pod Kraśnikiem.

Długa jest lista zbrodni oskarżonych. Na rozprawie udowodniono, że w tym samym czasie, gdy GL i AL z trudem zdobywały broń, NSZ otrzymuje ją od okupanta. W dostarczaniu pośredniczy granatowy komendant posterunku policji w Gościrodawie Dębowski. Świadek Merkun stwierdził, że w kilka dni po otrzymaniu porcji broni od hitlerowców, popełniono mord pod Borowem.

Oddziały NSZ cieszyły się szczególnym poparciem okupanta. Świadek czy o tym wypadek podczas pacyfikacji Borowa, gdy oddział NSZ nie zatrzymany przez hitlerowców odszedł spokojnie do lasu i tam obozował, chociaż w pobliżu płonęły polskie wieś. Nic dziwnego, że taką partyzantkę nazywali chłopcy „szlachetką”.

Spotkania „Zęba” z gestapowcami dowodzą ścisłej łączności NSZ z hitlerowcami. Oddziały NSZ wycapały się za Wisłę razem z okupantem, a z ludzi należących do nich rekrutują się późniejsi szpiedzy i dywersanci, nasłani do Polski. Nie przypadkiem przedstawiciel ambasady angielskiej zwracał się do Wybranowskiego dwukrotnie z prośbą o wyjazd za granicę. Tacy ludzie są im potrzebni, do nich imperialiści mają zaufanie.

Wśród oskarżonych zasiada ksiądz. Podczas okupacji — stwierdził w dalszym ciągu swego przemówienia:

100 tysięcy nowych członków wstąpiło ostatnio w szeregi Włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży

RZYM, (PAP). — W Rzymie zakończyły się obrady sesji Komitetu Wykonawczego Włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży. Na sesji wysłuchano m. in. sprawozdania członka sekretariatu Federacji, Silvano Perucci, który podał, że od 1 stycznia br. wstąpiło do Włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży blisko 100 tysięcy nowych członków. Sukcesy te — podkreślił mówca — świadczą o istnieniu głębokiej więzi między młodzieżową organizacją komunistyczną a całą młodzieżą włoską. Więź tę można jeszcze bardziej zacieśnić likwidując niektóre braki w pracy Federacji.

Przemówienie końcowe wygłosił sekretarz generalny Federacji Berlinguer, wskazując, że obecnie naczelnym zadaniem Włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży jest organizowanie jednolitej akcji ze wszystkimi włoskimi organizacjami młodzieżowymi na płaszczyźnie walki w obronie żywotnych interesów całej młodzieży.

prokurator — istniały dwa nurty wśród duchowieństwa. Śmiercią męczeńską zginęło w obozach prawie dwa tysiące duchownych, zamordowano blisko 500 zakonników i zakonnic. Księża — patrioci ginęli w szeregach walczących, nawoływali w swych kazaniach do walki. Z tego nurtu wywodzi się wielka rzesza księży współbudowniczych Polski Ludowej. Druga grupa księży, jak np. biskup Kaczmarek, powiązała się bezpośrednio z kontaktami z okupantem, nawoływała ludność do uległości. Gdzie należy szukać źródła tej drugiej linii działania?

Źródłem jest nienawiść do robotników i chłopów, do postępu, do wszystkich przemian, które miały dokonać się w naszej Ojczyźnie. Tacy księża bali się zwycięstwa ludu polskiego i to pchnęło ich do zbrodniczej działalności. Oskarżony ksiądz Stańczyk wygłosił w lesie podczas nabożeństwa kazanie, w którym mówił o założeniach programowych Stronnictwa Narodowego, nawoływał, aby nie dopuścić do wzmacniania ugrupowań lewicowych, zwalczać postępowy program społeczny, i postępowe w myśli rozkazów „Zęba”. Odprowadzane przez ks. Stańczyka nabożeństwa, jego kazania i pogadanki, które wygłaszał, wizyty w obozie „Zęba”, udział w poświęcaniu sztandaru, utwierdzały członków NSZ w przekonaniu, że ich zbrodnia działalność pozostaje w zgodzie z nakazami religii. Ksiądz Stańczyk udzielając rozgrzeszenia mordercom spod Borowa utwierdzał ich w przekonaniu, że trzeba mordować i zabijać PPR-owców. Przyznał on (a potwierdził to świadek Pierzchała), że nie miał żadnych przykrości od Niemców za kontakty z NSZ. Tylko wrogim stosunkiem do wszystkiego co postępowe, można wytłumaczyć takie zdanie w jego pamiętniku: „Aż tu jakiś szalenie napada w Zawichoście na poczytych lotników niemieckich”.

Człowiek czytając to wzdryga się. Ci „poczytycy” niszczyli bombami nasze wieś i miasta, strzelali z broni maszynowej do ludzi. Takie zadanie mogło się zrodzić tylko w głowie człowieka, którego lekturą była gazeta NSZ. Dla niego hitlerowcy nie byli wrogami, lecz „poczytymi” ludźmi.

Z zeznań oskarżonych Wybranowskiego i Ławruszczuka wynika — stwierdza dalej prokurator — że wiedzieli dobrze o współpracy „Zęba” z hitlerowcami, że brali udział w odprawach, na których omawiano akcje terrorystyczne przeciwko ludności polskiej i żydowskiej, że współuczestniczyli w tym wszystkim, czego dokonali w zbrodniczej działalności oddział „Zęba”. Również nie budzą żadnych wątpliwości dowody zbrodni Cybulskiego przedstawione przez świadków w toku przewodu sądowego. Wina jego jest w pełni udowodniona!

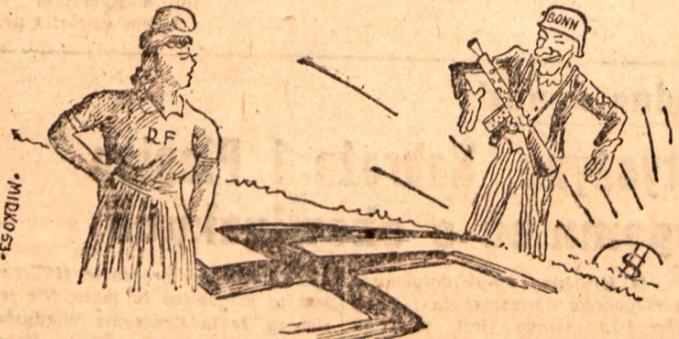
Wysoki Sądzie — zakończył swe przemówienie prokurator Nafalski — proces ten uczy nas raz jeszcze, że polska burżuazja, chcąc przechwycić władzę, nie zawahała się pójść na współpracę z okupantem i mordować najofiarniejszych synów narodu. Mordów dokonywali Wybranowski, Ławruszczuk, Cybulski i Wytkło. Ks. Stańczyk podtrzymał ich duchowo. Żadam dla Cybulskiego i Ławruszczuka — kary śmierci, dla Wybranowskiego — kary dożywotniego więzienia, dla Wytkła — kary 15 lat więzienia i dla Stańczyka — kary 8 lat więzienia.

Obroncy oskarżonych usiłowali udowodnić w swych przemówieniach, że Cybulski, Ławruszczuk, Wybranowski, Wytkło i Stańczyk byli w NSZ figurami podrzędnymi i wypełniali jedynie rozkazy „Zęba”, który był inicjatorem popełnianych zbrodni.

Oskarżeni w ostatnim słowie usiłowali przekonać Sąd, że wstępując do NSZ nie wiedzieli o programie zwalczania postępowych organizacji i współpracy z Niemcami, a dopiero „Zab” w podstępny sposób sprowadził ich na drogę morderstw. Cybulski i Ławruszczuk prosili o łagodny wymiar kary, Wybranowski o umożliwienie mu rehabilitacji, zaś Wytkło i Stańczyk o uniewinnienie.

Ogłoszenie wyroku nastąpi w czwartek — 5 listopada br. o godzinie 10 rano.

Adenauer coraz więcej nalega na rząd Francji, aby jak najszybciej przystąpił do układu ogólnego.

— Pójdź w me objęcia M... widzisz jakim jestem twoim przyjacielem...

Będziemy umacniać istniejące i budować nowe spółdzielnie produkcyjne

(Dokończenie ze str. 1)

W wyniku tego powstała w naszym województwie pewna część spółdzielni słabych gospodarzo i politycznie, a kierownictwo KW nie uczyniło nic, aby spółdzielnie te wzmocnić, aby otoczyć je należytą opieką polityczną i udzielić należytej pomocy gospodarczej.

W pogoni za spółdzielniami produkcyjnymi instancje terenowe, aktywi i organizacje partyjne zaniedbały inne odcinki naszego życia, zaniedbały poważnie troskę o rozwój gospodarki indywidualnej, stały się nieczułe na potrzeby i bolączki chłopca pracującego, sojusznika klasy robotniczej.

Te wypaczenia i łamanie linii partii ułatwiły rozkładową robotę kulaków, którzy wdarli się do spółdzielni. Były one też skwapliwie wykorzystywane przez elementy wrogie dla siania niezadowolenia i podrywania w ośrodkach pracującego chłopstwa zaufania do polityki partii i rządu. Aczkolwiek szkodliwość takich metod szybko stała się widoczna, aczkolwiek KC naszej partii wielokrotnie ostro je potępiał, kierownictwo KW, zamiast naprawić błędy, zaniedbało pracę polityczną, unikało gromad, w których w niewłaściwy sposób budowano spółdzielnie produkcyjne. Organizacje partyjne w tych gromadach pozostawione bez opieki i pomocy były bezradne wobec rozwydrzonej propagandy wroga.

W tej sytuacji zaszła konieczność zmiany kierownictwa KW (donosił o tym zamieszczony przez nas przed kilkoma dniami komunikat o ostatnim Plenum KW). Surowo kary partyjne, jakie ostatnie Plenum KW, zgodnie z uchwałą Sekretariatu KC wymierzono towarzyszom z byłego kierownictwa KW, to jeszcze jeden dowód, że partia nasza nie tolerowała nigdy i nie będzie tolerować żadnych odstępstw od rewolucyjnych zasad marksizmu-leninizmu, że odgradza i potępia surowo tych wszystkich, którzy próbują łamać niewzruszone zasady sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Tę prawdę musimy przenieść w jak najkrótszym czasie do aktywu, do organizacji partyjnych, do mas, aby uźródliło je do walki z wrogiem, który próbuje wykorzystać ostatnie wypadki do siania zamętu i nieufności do partii, do jej polityki na wsi. Musimy wytłumaczyć wszystkim uczelwom ludzkiej pracy, że publiczne potępienie błędów i ludzi, którzy je spowodowali, to wyraz siły naszej partii, to jedyna droga do naprawienia błędów, to przygotowanie sobie gruntu do lepszej pracy.

Analiza popełnionych błędów winna ubojowić instancje i organizacje partyjne, wzmocnić ich czujność i zmusić do wypracowania takich form pracy, aby zdolne były pójść do nas maso. I średniorolnych chłopów ze słuszym stanowiskiem partii i realizować należycie zadania, jakie na nas ciąży.

Jakie jest stanowisko partii, jakie stoją przed nami zadania?

Musimy jak najszybciej naprawić popełnione błędy, odbudować i umocnić zaufanie do władzy ludowej wśród tej części chłopów, u której zostało ono nadwyżężone i razem z całym chłopstwem pracującym Lubelszczyzny prowadzić dalej walkę o wzrost produkcji rolnej.

O ten wzrost będziemy walczyć w gospodarstwach indywidualnych udzielając im większej niż dotąd pomocy, idąc w kierunku podniesienia ich produktywności. O ten wzrost będziemy walczyć i w gospodarstwach uspołecznionych, a więc w PGR i spółdzielniach produkcyjnych.

Musimy w jak najkrótszym czasie umocnić istniejące spółdzielnie, udzielając im wszechstronnej — politycznej, materialnej i agrotechnicznej pomocy. Na bazie wzrastającej wydajności gospodarki indywidualnej, a co za tym idzie i zamożności chłopca indywidualnego, przy równoczesnym wszechstronnym umacnianiu spółdzielni istniejących — będziemy organizować nowe spółdzielnie, surowo przestrzegając przy tym nienaruszalnej zasady dobrovolności.

Jak już stwierdziliśmy na wstępie, lubelska organizacja partyjna uczyniła w początkach tego roku dalszy krok na drodze przebudowy wsi. Kilkaś set spółdzielni zorganizowanych w tym roku rozpoczęło jesienią wspaniałą pracę. Nie wolno nam o tym dorobku zapominać. Pletniując błędy będziemy jednocześnie pokazywać przykład dobrej pracy przy budowie spółdzielni produkcyjnych, będziemy cierpliwie i wytrwale wyjaśniać słuszną politykę partii na wsi, nasz stosunek do sojuszu robotniczo-chłopskiego, do zasad budowy spółdzielni produkcyjnych.

Do wszystkich spółdzielni, do wszystkich chłopów pracujących pójdziemy z urawda o tym, że będziemy zwiększać pomoc dla indywidualnie pracujących chłopów, bo partia nasza zawsze chciała i chce, aby wzrastała wydajność ich pracy i roli, aby poprzez to wzrastała i ich zamożność. Ale jednocześnie jeszcze więcej i wszechstronnie będziemy pomagać spółdzielniom produkcyjnym, aby się należycie zagospodarowały, aby stały się wzorem nowej socjalistycznej gospodarki, aby zachęcały chłopów do organizowania dalszych, nowych spółdzielni. Takie jest stanowisko partii, taka jest jedyna słuszną drogą rozwoju naszej wsi.

W oparciu o uchwałę KC i wytyczne ostatniego Plenum KW — organizacja lubelska zahartowana w walce z wrogiem w czasie okupacji, w walce z bandyckim podziemiem w pierwszych latach po wyzwoleniu, realizująca obecnie ofiarne bieżące zadania partii — wyciągnie z ostatnich wypadków należyte wnioski, odrzuci ze swej pracy wszystko co złe i w drodze głębokiej pracy politycznej, w drodze rzetelnego i cierpliwego wyjaśniania linii partii, w drodze przekonywania — poprowadzi masę pracującą Lubelszczyzny do dalszych zwycięstw w dziele budowania podstaw socjalizmu, będzie umacniać istniejące i organizować nowe spółdzielnie produkcyjne.

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

»Osiągnięcia w wykonaniu Planu 6 letniego i główne zadania gospodarcze w latach 1954 — 1955«

I.

1. Kierunki rozwoju gospodarczego Polski Ludowej w latach 1950—55 zostały określone przez zadania Planu 6-letniego uchwalonego przez Sejm zgodnie z wytycznymi I Zjazdu PZPR.

Założeniem tego planu było zbudowanie podstaw socjalizmu przez:
— znaczny rozwój przemysłu socjalistycznego przy szczególnie wysokim tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej,

— rozwój rolnictwa przez wykorzystanie istniejących w ustroju demokracji ludowej możliwości zwiększenia produkcji gospodarstw małych i średniorolnych oraz stopniowe rozszerzenie sektora socjalistycznego w gospodarce rolnej,

— rozwijanie i umacnianie socjalistycznych stosunków produkcji we wszystkich działach gospodarki narodowej,

— dalsze podniesienie stopy życiowej ludności,
— zacieśnienie współpracy gospodarczej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

2. W okresie lat 1950—1953, realizując zadania Planu 6-letniego osiągnięto znaczny rozwój sił wytwórczych.

Poziom sił wytwórczych przekroczył znacznie poziom r. 1949 — ostatniego roku planu trzyletniego i przekroczył wielokrotnie poziom przedwojenny.

W okresie tym nastąpił znaczny rozwój i umocnienie socjalistycznych stosunków produkcji w gospodarce narodowej.

Sektor socjalistyczny osiągnął niemal wyłączność w przemyśle, transporcie i budownictwie, zdobył decydującą przewagę w handlu i pozycję znaczne postępy w rolnictwie.

Dzięki wysiłkom całego narodu i wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego oraz współpracy gospodarczej z krajami demokracji ludowej zmieniło się oblicze naszego kraju, który przekształcił się już w kraj o wielkim i stale rosnącym potencjale gospodarczym.

Polska przestała być krajem zacofanym i obiektem eksploatacji ze strony kapitału zagranicznego, surowcowo-rolniczym zapleczem gospodarki państw imperialistycznych. Zmieniła się zasadniczo struktura naszego handlu zagranicznego. Wielką rolę odgrywa przywóz surowców i urządzeń dla przemysłu oraz wzrasta wywóz gotowych wyrobów przemysłowych. Wzrosła wybitnie rola Polski w międzynarodowej wymianie towarowej.

3. W okresie lat 1950—1953 uważa partii oraz państwa ludowego i jego organów musiała się skupić głównie na rozwiązywaniu podstawowych zagadnień, związanych z socjalistycznym uprzemysłowieniem kraju, z wyrównywaniem wielkogo zacofania, na jakie Polska była skazana pod rządami obszarników i kapitalistów.

Między innymi w związku z tym obok wielkich osiągnięć zwłaszcza w dziedzinie rozwoju przemysłu socjalistycznego i umocnienia obronności kraju wystąpiły w toku realizacji Planu 6-letniego znaczne nierównomierność w rozwoju gospodarki narodowej, przejawiające się przede wszystkim w zbyt słabym tempie rozwoju rolnictwa, w niedostatecznym pod względem ilościowym, asortymentowym i jakościowym w stosunku do rosnących potrzeb ludności wzrostie produkcji przemysłowych artykułów konsumpcyjnych, a w konsekwencji w niepełnym wykonaniu zadań Planu 6-letniego w dziedzinie podniesienia stopy życiowej mas pracujących.

Jednocześnie w przemyśle zarówno środków wytwórczości jak i w przemyśle przedmiotów spożywczych ujawniły się pewne trudności wynikające przede wszystkim z niedostatecznego rozwoju bazy surowcowej.

Należy stwierdzić, iż niezależnie od obiektywnych przyczyn, które założyły na powstaniu tych nierównomierności, nie wykorzystaliśmy wszystkich istniejących możliwości rozwoju rolnictwa i wzrostu produkcji przemysłowych artykułów konsumpcyjnych, a tym samym możliwości podnoszenia stopy życiowej mas pracujących.

4. W latach 1950—1953 należy do tychże roku 1953 przyjęto na podstawie przewidywanego wykonania,

Produkcja przemysłowa wzrosła o 115 proc., — a produkcja rolna tylko o 9 proc. Zadania ustalone dla tego okresu przez Plan 6-letni w dziedzinie wzrostu przemysłu socjalistycznego zostały wykonane w 114,7 proc. a zadania w dziedzinie produkcji rolnej zostały wykonane tylko w 82 proc. Przyczyną niezadawalającego rozwoju rolnictwa była niewystarczająca pomoc produkcyjna dla rolnictwa i brak koncentracji wysiłków dla osiągnięcia jego rozwoju, częste wypaczanie w praktyce zasad sojuszu robotniczo-chłopskiego, niedostateczne wykorzystanie przez małorolne i średniorolne gospodarstwa możliwości podniesienia produkcji stworzonych przez ustrój demokracji ludowej, niedostateczny w stosunku do istniejących możliwości wzrost produkcji sektora socjalistycznego w rolnictwie. Ujemną rolę odegrały również niekorzystne warunki klimatyczne, które miały miejsce w ostatnich trzech latach.

Nierównomierność pomiędzy rozwojem przemysłu a rolnictwa przybrała charakter poważny, hamujący dalszy rozwój gospodarki narodowej. Przewyciężenie tej nierówności jest głównym zadaniem naszej polityki gospodarczej, zadaniem, od którego wykonania zależy wzrost stopy życiowej mas pracujących, zadaniem, wobec którego winna skoncentrować się uwaga całej partii, państwa ludowego i jego organów.

5. Jakkolwiek zadania planowe w dziedzinie rozwoju produkcji przemysłowej zostały znacznie przekroczone, zarysowała się pewna nierównomierność pomiędzy wzrostem produkcji środków wytwórczości, a wzrostem produkcji przedmiotów spożywczych.

Zadania ustalone przez Plan 6-letni na r. 1953 zostały przekroczone w przemyśle socjalistycznym w zakresie środków wytwórczości o 24 proc., a w dziedzinie produkcji artykułów konsumpcyjnych o 6 proc. W wyniku tego produkcja środków wytwórczości wzrosła w latach 1950—1953 o 135 proc., a produkcja przemysłowych artykułów konsumpcyjnych zwiększyła się o 99 proc. Jedną z głównych przyczyn słabszego tempa rozwoju produkcji artykułów konsumpcyjnych w przemyśle były ograniczone zasoby surowców rolniczych.

Obecnie na podstawie dotychczasowych osiągnięć w rozwoju przemysłu środków wytwórczości możliwe i konieczne jest zwiększenie tempa wzrostu produkcji przemysłowych artykułów konsumpcyjnych.

6. Nadmierne pozostawanie w tym produkcji rolnej i niedostateczny w stosunku do potrzeb wzrost produkcji przemysłowych artykułów konsumpcyjnych nie pozwoliły na pełne wykonanie zadań, jakie Plan 6-letni stawiał w dziedzinie wzrostu stopy życiowej mas pracujących.

7. Niezbędne jest, aby rozwijając nadal przemysł środków wytwórczości, jako podstawę rozwoju i rekonstrukcji technicznej całej gospodarki narodowej, dokonać nowego rozstawienia sił i środków, mającego na celu przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolnej i produkcji przemysłowych artykułów konsumpcyjnych oraz osiągnięcie na tej podstawie szybszego i wydajniejszego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi.

Dokonanie takiego zwrotu jest w pełni realne i możliwe dzięki umocnieniu władzy ludowej, osiągniętemu poziomowi rozwoju przemysłu ciężkiego oraz dzięki możliwości oparcia się o pomoc Związku Radzieckiego i zacieśnianiu się współpracy pomiędzy Polską Ludową, a krajami rosnącego w siły obozu socjalizmu i pokoju.

Wykonanie postawionych zadań umocni sojusz robotniczo-chłopski, co jest niezbędnym warunkiem i gwarancją dalszego pomyślnego rozwoju naszego państwa ludowego i budownictwa socjalizmu.

8. W związku z powyższym Komitet Centralny PZPR stawia — jako główne zadanie osiągnięcie w ciągu najbliższych 2-3 lat w datnego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi — przyspieszenie w oparciu o dalszy rozwój przemysłu środków wytwórczości tempa wzrostu produkcji rolnej i równoległego, jak i zwierzęcej, znaczne podniesienie produkcji przemysłu artykułów konsumpcyjnych przy równoczesnym podniesieniu jakości i wzbogaceniu jej asorty-

mentu oraz znaczny rozwój budownictwa mieszkaniowego dla ludzi pracy.

Komitet Centralny PZPR uważa za konieczne dla wykonania powyższego podstawowego zadania:

a) zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju poszczególnych działów i gałęzi gospodarki narodowej.

Nastąpić to winno przede wszystkim przez przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa, którego podstawą jest w tym stanie podstawowym nierównomierność w gospodarce narodowej. Wymaga to skoncentrowania wysiłków i uwagi całej partii i organów państwowych na zadaniu osiągnięcia wzrostu produkcji rolnej, umocnienia i rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie, pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopskim w wykorzystaniu ich możliwości wzrostu produkcji, przy znacznym wzmocnieniu roli państwa w kierowaniu produkcją rolną.

b) Zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju przemysłu przez przyspieszenie rozwoju przemysłu artykułów konsumpcyjnych przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniego wzrostu produkcji środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej.

c) Obniżenie udziału akumulacji w podziale dochodu narodowego i zmianę struktury nakładów inwestycyjnych przez znaczne zwiększenie nakładów na rozwój rolnictwa i przemysłu artykułów konsumpcyjnych, na budownictwo mieszkaniowe i komunalne oraz na budowę urządzeń socjalnych i kulturalnych.

d) Dokonanie zmian w strukturze handlu zagranicznego, mających na celu osiągnięcie większej ilości artykułów konsumpcyjnych dla ludności. Winno się to wyrazić w szczególności w zwiększeniu importu surowców dla przemysłu artykułów konsumpcyjnych oraz w pewnym zwiększeniu importu gotowych artykułów konsumpcyjnych.

e) Pogłębienie systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej, a w szczególności wzmocnienie walki o obniżenie kosztów własnych i likwidację przerostów w zatrudnieniu oraz wszelkich przejawów marnotrawstwa.

f) Znaczne podniesienie wydajności pracy w całej gospodarce narodowej.

II.

Przemysł

9. Globalna produkcja przemysłu w roku 1953 osiągnęła poziom o 115 proc. wyższy niż w roku 1949. Oznacza to, iż w roku 1953 produkcja przemysłu jest 3,6 raza wyższa niż w r. 1938, a na jednego mieszkańca 4,7 raza wyższa. Podczas, gdy w roku 1938 Polska zajmowała jedno z dalszych miejsc w Europie pod względem rozwoju przemysłu, to w r. 1953 znajduje się już na 5 miejscu w Europie pod względem globalnej wielkości produkcji przemysłowej.

10. Rozbudowa przemysłu Polski Ludowej odbywa się na bazie rozwoju i umocnienia socjalistycznych stosunków produkcji. Podczas, gdy w roku 1949 udział socjalistycznego przemysłu w globalnej produkcji przemysłowej wynosił 94,6 proc., to w roku 1953 osiągnął już ponad 99 proc.

11. Szczególnie szybko było tempo rozwoju przemysłu ciężkiego. Podczas, gdy cała produkcja przemysłowa w roku 1953 jest większa w porównaniu z rokiem 1949 o 115 proc., produkcja przemysłu ciężkiego jest większa o 135 proc.

Osiągnięto więc bardzo poważne postępy w dziedzinie budowy socjalistycznego przemysłu ciężkiego, stanowiącego główny fundament naszej ekonomiki i podstawę dalszego rozwoju przemysłu lekkiego, rolnictwa, transportu i budownictwa. Zbudowa no nowe gałęzie przemysłu, które nie istniały w Polsce kapitalistycznej, lub których produkcja była bardzo nieznaczna, jak przemysł ciężkich obrabiarek, przemysł stali szlachetnych, przemysł traktorowy i samochodowy, przemysł ciężkich maszyn elektrycznych, przemysł stoczniowy, przemysł wielkiej syntezy chemicznej, przemysł włókien syntetycznych; powstało kopalnictwo rud miedzi i hutnictwo miedzi. Zabezpieczono w niezbędnym zakresie produkcję sprzętu dla celów obrony kraju,

Podczas, gdy w Polsce kapitalistyczno-obszarńczej nie produkowano ciężkich maszyn dla górnictwa i hutnictwa, ciężkiej aparatury chemicznej, statków morskich, szeregu nowoczesnych maszyn rolniczych, traktorów, samochodów ciężarowych

i osobowych, łożysk tocznych, to Polska Ludowa rozwija coraz szybciej i w coraz bogatszym asortymencie te nowe działy produkcji.

Produkcja głównych artykułów przemysłu ciężkiego osiągnęła:

Artykuł	1938	1946	1949	1953	1953 do 1938	1953 do 1949
stal w tys. ton.	1441	1219	2300	8600	250	329
węgiel kamienny w mil. ton.	38,1	47,3	74,1	88,6	233	307
energia elektryczna w mld. kWh	3,98	5,71	6,30	13,53	340	449
cement w tys. ton	1719	1399	2344	3320	193	255
obrabiarki do metali w tonach	1740	2460	9438	20300	12	15
trakторы					2518	6700

Najsilniejsze tempo wzrostu wykazał przemysł maszynowy, którego produkcja jest obecnie ponad 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu maszynowego jest obecnie około 7 razy większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 9 razy większa.

Jednocześnie nastąpiły zmiany jakościowe w produkcji przemysłu maszynowego, w której obecnie czołową pozycję stanowią ciężkie obrabiarki i urządzenia przemysłowe, maszyny elektryczne o wielkiej mocy, narzędzia precyzyjne, trakторы, maszyny rolnicze, tabor kolejowy, okręty.

Silnie rozwija się również przemysł chemiczny, którego produkcja jest obecnie około 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu chemicznego jest obecnie około 4,3 raza większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 5,6 raza większa.

Zadania czterech lat Planu 6-letniego w zakresie przemysłu ciężkiego zostały wykonane ogółem z nadwyżką, jednakże przy niewykonaniu planu w szeregu ważnych asortymentów. Należy w szczególności zaznaczyć, iż nie wykonano w pełni zadań Planu 6-letniego w zakresie produkcji surowców dla przemysłu, a zwłaszcza w zakresie wydobywania rud żelaza i rud miedzi.

Silny rozwój przemysłu ciężkiego został osiągnięty w znacznym stopniu przez budowę nowych wielkich zakładów oraz generalną rekonstrukcję wielu istniejących obiektów.

Zbudowano szereg wielkich nowych obiektów jak wielkie piece w hucie Kościuszko, wielkie piece, stalownia i walcownia rur w hucie im. Bolesława Bieruta w Częstochowie, walcownia żelazecz w hucie Bobrek, kopalnie węgla Ziemowit II i Wesola II, elektrownia wodna im. L. Waryńskiego w Dychowie, elektrownia Mlechowice, elektrownie ciepłe Jaworzno I i II, fabryki maszyn i aparatów elektrycznych w Tarnowie oraz w Toruniu, zakłady kwasu siarkowego w Wilzowie, cementownia Odra i Wierzbica, cegiel-

nie Zielonka i Zesławice, szereg ważnych zakładów przemysłu obronowego i wiele innych zakładów przemysłowych.

W rekonstrukcji, odbudowie lub rozbudowie znajduje się szereg czołowych zakładów hutniczych, jak Huta Pokój, Huta Batory, Huta Baildon i inne oraz szereg fabryk przemysłu obrabiarkowego, w tym w Kuźni Raciborskiej i Porębie, stocznie w Gdańsku i w Szczecinie, szereg fabryk maszyn i aparatów elektrycznych, w tym fabryka w Bydgoszczy, Fabryka Urządzeń Technicznych w Raciborzu, Zakłady Mechaniczne im. Karola Świerczewskiego w Elblągu, Fabryka Samochodów Ciężarowych w Sianachowicach, Fabryka Traktorów w Ursusie, Zakłady Związków Azotowych w Tarnowie, Inowrocławskie i krakowskie zakłady sodowe i wiele innych.

W budowie znajdują się także wielkie nowe zakłady jak: Nowa Huta, zakłady hutnicze Bolesław, kopalnie węgla: Nowy Wirek, Rokita II, Mszana, Julian, Porąbka, Halemba i Kościuszko Nowa, wielka kopalnia odkrywkowa Brzozowica, elektrownie w Koninie i Ostrołęce, elektrociepłownia Żerania, Fabryka Wielkich Maszyn Elektrycznych we Wrocławiu, Fabryka Maszyn Złotych w Starogardzie pod Poznaniem, Fabryka Przędzalnicy i Armatury w Kielcach, szereg wielkich odlewni staliwa, Zakłady Przemysłu Azotowego w Kędzierzynie, Kombinat Chemiczny w Oświęcimiu, Fabryka Kwasu Siarkowego w Busku, Cementownia Rejowiec II, Fabryka Samochodów Osobowych na Żeraniu w Warszawie, Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta w Lublinie, Kombinat Gipsowy Dolina Nidy i wiele innych.

12. Również tempo rozwoju przemysłu artykułów konsumpcyjnych było znaczne, jakkolwiek powolniejsze niż w przemyśle ciężkiego. W roku 1953 globalna produkcja przemysłu, wytwarzającego przedmioty spożywcze, wzrosła o 99 proc. w porównaniu z r. 1949.

Produkcja głównych artykułów przemysłu artykułów konsumpcyjnych osiągnęła:

Artykuł	Jedn. miary	1938	1946	1949	1953	1953 do 1938	1953 do 1949
tkaniny bawełniane*) mln mb.		237,6	204,5	406,5	499	173	229
tkaniny wełniane*	" "	37,7	22,9	59,1	66,9	177	234
tkaniny jedwabne*)	" "	23,0	6,6	47,7	66,8	290	384
ciukier	tys. ton	506,0	387,0	745,0	1120,0	221	292

*) bez produkcji chałupniczej

Został silnie rozbudowany przemysł odzieżowy. Produkcja odzieży, która w Polsce kapitalistycznej odbywała się prawie wyłącznie w rzemiośle i chałupnictwie, opiera się już dzisiaj w znacznym stopniu na bazie wielkich zmechanizowanych zakładów. W porównaniu z rokiem 1949 produkcja odzieży wzrosła w 1953 r. prawie dwukrotnie.

Został również znacznie rozbudowany przemysł obuwniczy. Produkcja obuwi, która w Polsce kapitalistycznej odbywała się przeważnie w sposób rzemieślniczy, odbywa się obecnie przede wszystkim w sposób zmechanizowany i jest znacznie wyższa niż przed wojną. Produkcja obuwi wytwarzanego mechanicznie osiągnęła w 1953 roku 20,4 mln par, podczas gdy w r. 1949 wynosiła jedynie 7,3 mln par, a w 1938 roku tylko 2,8 mln par.

Jednakże zadania Planu 6-letniego w zakresie wielu głównych artykułów konsumpcyjnych nie zostały w pełni wykonane. Tak np. produkcja tkanin bawełnianych jest w r. 1953 o około 5 proc. niższa od założonej na ten rok w Planie 6-letnim, jedwabnych o około 11 proc., mięsa o około 27 proc. tylko w zakresie stosunkowo nieznacznej liczby głównych artykułów zadania Planu 6-letniego zostały przekroczone. Tak np. produkcja obuwi w 1953 r. jest wyższa o około 12 proc. od założonej na ten rok w Planie 6-letnim, produkcja cukru o 12 proc.

13. Rozwój przemysłu artykułów konsumpcyjnych odbywał się zarówno przez lepsze wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych jak i przez budowę nowych wielkich zakładów oraz gwarantowaną rekonstrukcję zakładów istniejących.

(dalej ciąg na str. 4)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 3)

W okresie Planu 6-letniego zbudowano takie obiekty jak: nowa przędzalnia cieniokopredna w Andrychowie, nowa przędzalnia w Piotrkowie, Fabryka Włókien Syntetycznych w Gorzowie, cukrownia w Sokolowie, 7 wielkich chłodziń przemysłowych, 2 fabryki płyt pilśniowych w Czarnej Wodzie i w Koniecpolu. Dokonano generalnej rekonstrukcji szeregu obiektów, jak: Tomaszowskie i Szczecińskie Zakłady Włókien Sztucznych, Zakłady Przemysłu Obuwniczego w Chełmku i Otmęcie, 12 przetwórnicy owoców i warzyw oraz wielu innych zakładów. W budowie znajdują się kombinaty Przemysłu Bawełnianego w Zambrowie i Fałstach, przędzalnia średnioprzędna w Andrychowie, browary w Warszawie i Białymstoku, Fabryka Celulozy i Włókna Sztucznego w Jeleniej Górze, fabryki papieru w Skolwinie, w Niedomicach, w Kostrzynie, nowe oddziały fabryk papieru we Włocławku i Jeziornej, Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Klemensowie i Kruszwicy, szereg chłodziń przemysłowych, zakłady przemysłu mięsnego oraz młeczarskiego.

14. Rozwój socjalistycznego przemysłu dokonuje się na bazie produkcyjnej techniki. Przemysł polski z zaoferowanego i rozbudowanego przekształca się w nowoczesny wielki przemysł socjalistyczny. Nowo budowane obiekty tworzą się z pełnym wykorzystaniem ostatnich zdobyczy i osiągnięć technicznych. Osiągnięcia te wykorzystują się również przy rekonstrukcji istniejących obiektów.

We wszystkich głównych kierunkach postępu technicznego przemysł polski osiągnął znaczne rezultaty. W szczególności osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie elektryfikacji procesów produkcyjnych. Liczba KWh energii elektrycznej zużywana w przemyśle na jednego robotnika wzrosła z 3,4 tys. KWh w r. 1937 na 4,6 tys. KWh w r. 1953 przy równoczesnym wielkim wzroście zatrudnienia.

Zwiększyła się mechanizacja pracochłonnych procesów pracy, zwłaszcza w górnictwie. Stopień zmechanizowania robót dotychczas przy użyciu wrębem, ładowaniu i odstawie podniósł się znacznie w porównaniu z r. 1949. Stopień mechanizacji ładowania wyniósł w r. 1949 przy produkcji 74,1 mln. ton niecałe 3 proc., a procent mechanizacji odstawy około 80 proc.

W roku 1953 przy produkcji 88,6 mln. ton mechanizacja ładowania wynosiła ponad 10 proc., a mechanizacja odstawy około 84 proc. Należy jednak zaznaczyć, że postęp mechanizacji w górnictwie przebiega zbyt wolno.

Coraz szerzej dokonuje się przejścia z mechanizacji prostej do mechanizacji kompleksowej, obejmującej całość procesu produkcyjnego. W szeregu gałęzi przemysłu, jak elektrownie, huty żelaza wprowadza się urządzenia automatyczne. Coraz szerzej zastosowanie znajduje potokowa metoda organizacji produkcji, zwłaszcza w przemyśle maszynowym. Coraz szerzej wprowadza się do przemysłu nowoczesne procesy technologiczne. We wszystkich gałęziach przemysłu upowszechnia się przodujące metody pracy.

W nieustannym wzroście poziomu technicznego naszego przemysłu wielką rolę odgrywa również wyznacząca pracowniczca. Liczba zgłoszonych wniosków racjonalizatorskich w całej gospodarce narodowej tylko w okresie I półrocza br. osiągnęła 96.000, tj. 3,5 raza więcej niż w odpowiednim okresie 1950 r. — pierwszym roku masowego rozwoju ruchu racjonalizatorskiego.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć w dziedzinie postępu technicznego nie są w sposób dostateczny wykorzystywane możliwości płynące z wprowadzenia do przemysłu nowej techniki i szerokiego ruchu racjonalizatorskiego.

15. W oparciu o szerokie wprowadzenie nowoczesnej produkcyjnej techniki o rozwijające się i pogłębiające się współzawodnictwo pracy i o wzrost kwalifikacji robotników poważnie podniosła się wydajność pracy robotnika. W r. 1953 wydajność robotnika w przemyśle jest o około 50 proc. wyższa niż w roku 1949 i o około 61 proc. niż w r. 1938.

16. Socjalistyczna industrializacja kraju doprowadziła do zasadniczego przeobrażenia struktury klasowej ludności i jej składu zawodowego. Liczba pracowników poza rolnictwem wynosi w r. 1953 około 5,5

miliona, co oznacza w stosunku do r. 1946 wzrost o ponad 82 proc., a w stosunku do r. 1937 o ponad 101 proc.

17. Socjalistyczna industrializacja, zapoczątkowując nowe, bardziej równomierne rozmieszczenie sił wytwórczych w całym kraju, doprowadziła również do poważnych zmian w geografii ekonomicznej Polski.

Dzięki rozwojowi przemysłu socjalistycznego następuje uprzedmiotowienie zaniedbanych pod względem gospodarczym terenów i coraz szybciej likwiduje się ich zacofanie.

Na obszarach Polski Wschodniej rozwija się rzeszowsko-sandomierski okręg przemysłowy, wyrastają nowe okręgi przemysłowe — lubelski i białostocki.

W Polsce Centralnej — obok rozwijających się okręgów warszawskiego i łódzkiego, w toku budowy znajduje się kujawski (Kłodawa, Konin) oraz staropolski (kielecki) okręg przemysłowy.

Na terenie Polski Południowej silnie rozbudowuje się krakowski okręg przemysłowy oraz okręg częstochowski.

18. Socjalistyczna industrializacja kraju doprowadziła również do szybkiej odbudowy niemal całkowicie zniszczonego przemysłu na Ziemiach Odzyskanych, a następnie do jego wszechstronnej rozbudowy. Nastąpiło połączenie ziem dawnych i Ziemi Odzyskanych w jednolity organizm gospodarczy. Produkcja przemysłowa na Ziemiach Odzyskanych jest w r. 1953 prawie 4 razy większa niż w roku 1947.

19. Z dotychczasowego przebiegu wykonania Planu 6-letniego w przemyśle i z aktualnych potrzeb gospodarki narodowej w ciągu najbliższych dwóch lat wypływają następujące główne zadania w zakresie produkcji przemysłowej.

W celu zabezpieczenia dalszego szybkiego rozwoju gospodarki narodowej, a w szczególności przyspieszenia tempa wzrostu produkcji rolnej, a także produkcji przemysłu artykułów konsumpcyjnych — dla osiągnięcia na tej podstawie istotnej poprawy stopy życiowej, konieczne jest dalsze konsekwentne realizowanie socjalistycznego uprzedmiotowienia kraju. Wzrost produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego w 1953 r. wyniósł w stosunku do ub. roku około 16 proc., zaś w ciągu najbliższych dwóch lat średnie roczne tempo wzrostu produkcji przemysłu socjalistycznego winno wynosić około 11—12 proc. Procentowe zmniejszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu było przewidziane przez Plan 6-letni i wiąże się z osiągnięciem stosunkowo wysokiego poziomu produkcji przez przemysł ciężki i z koniecznością dostosowania tempa wzrostu produkcji przemysłowej do tempa wzrostu zaopatrzenia w surowce. Produkcja globalna przemysłu socjalistycznego winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 23 proc. — 24 proc. i osiągnąć tym samym poziom blisko 4,5 raza większy niż w roku 1938, wobec czterokrotnego wzrostu założonego w Planie 6-letnim.

W rozwoju przemysłu należy zapewnić:

a) dalszą rozbudowę przemysłu środków wytwórczości, a zwłaszcza hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, przemysłu maszynowego, przemysłu chemicznego, przemysłu materiałów budowlanych oraz bazy paliwowo-energetycznej;

b) znaczny wzrost produkcji przemysłu artykułów konsumpcyjnych przy wzbogaceniu asortymentu oraz polepszeniu jakości produkcji;

c) rozwijanie w szerokiej mierze i w szybkim tempie gałęzi przemysłu o charakterze surowcowym, zwłaszcza wydobywania rud żelaza oraz gałęzi opierających się o krajową bazę surowcową.

20. Przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu artykułów konsumpcyjnych zmienia się odpowiednio proporcje w tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości (grupa a) i przemysłu artykułów konsumpcyjnych (grupa b).

W okresie lat 1954—55 tempo wzrostu produkcji grupy a i grupy b winno kształtować się w zasadzie na tym samym poziomie.

21. Konieczne jest kontynuowanie rozbudowy przemysłu ciężkiego zgodne z zadaniami Planu 6-letniego i zabezpieczenie w ten sposób bazy, na której będzie mógł opierać się poważny wzrost produkcji przemysłu lekkiego, rolnictwa i całej gospodarki narodowej.

W rozwoju przemysłu środków wytwórczości należy zapewnić:

a) dalszy rozwój hutnictwa żelaza, a zwłaszcza wzrost produkcji stali specjalnych i wyrobów walcowanych, a także hutnictwa metali nieżelaznych. Rozwój produkcji hutnictwa stanowi warunek rozwoju całej gospodarki narodowej, gdyż stal i żelazo są niezbędne zarówno dla przemysłu i rolnictwa, jak również dla transportu i budownictwa. Dlatego należy maksymalnie wykorzystać rezerwy w hutnictwie żelaza dla uzyskania możliwie największego wzrostu produkcji stali i złączenia istniejącego niedoboru materiału wsadowego dla walcowni. Zasadniczym zadaniem gospodarki narodowej dla zapewnienia rozwoju hutnictwa jest przezwyciężenie zacofania w dziedzinie produkcji surowców hutniczych. W tym celu należy w ciągu najbliższych 2 lat osiągnąć istotny postęp w dziedzinie rozwoju kopalnictwa rud żelaza, rud miedzi i przemysłu materiałów ogniotrwałych;

b) dalszą rozbudowę przemysłu maszynowego jako podstawy rozwoju i rekonstrukcji technicznej wszystkich gałęzi gospodarki narodowej i osiągnięcia na tej podstawie dalszego znacznego wzrostu wydajności pracy.

Przy dalszym rozwijaniu gałęzi przemysłu maszynowego, wytwarzających maszyny i urządzenia dla przemysłu ciężkiego, transportu i budownictwa należy szczególnie przyspieszyć tempo rozwoju gałęzi tego przemysłu, które wytwarzają maszyny i narzędzia dla rolnictwa i przemysłu artykułów konsumpcyjnych.

Należy zapewnić uruchomienie produkcji nowych maszyn i urządzeń przemysłowych, a w szczególności kotłów i turbin, ciężkiego sprzętu dla budownictwa, nowych typów taboru samochodowego i kolejowego, wielkich maszyn i silników elektrycznych wyższej mocy, nowych rodzajów obrabiarek, nowych maszyn rolniczych, a wśród nich kombajnów zbożowych i nowych typów traktorów. Wobec tego, że brak części zamiennych jest przyczyną nie należytego wykorzystania istniejących maszyn i urządzeń i prowadzi do znacznych strat, przemysł maszynowy winien wydatnie zwiększyć produkcję części zamiennych i w ten sposób zapewnić usprawnienie gospodarki remontowej w przemyśle, transporcie i budownictwie, a szczególnie zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w części zamienne.

c) Dalszy rozwój przemysłu chemicznego.

Przy dalszym szybkim rozwoju produkcji surowców chemicznych należy przyspieszyć tempo rozwoju tych gałęzi przemysłu chemicznego, które zaspokajają potrzeby produkcji rolnictwa oraz tych gałęzi, od których zależy jest wzrost produkcji w przemyśle artykułów konsumpcyjnych.

W szczególności należy zapewnić zwiększenie produkcji kwasu siarkowego, produkcji nawozów sztucznych, zwłaszcza azotniaku, superfosfatu granulowanego, produktów środków owadobójczych, produktów syntetycznych, plastycznych, włókien sztucznych, barwników szlachetnych i produktów farmaceutycznych.

d) Znaczny rozwój produkcji materiałów budowlanych.

W celu pokrycia potrzeb państwowego budownictwa, wydatnego zwiększenia remontów budynków miejskich oraz znacznego zwiększenia zaopatrzenia ludności wiejskiej w artykuły budowlane, należy wydatnie podnieść produkcję cegły, cementu i wapna, dachówek, papy oraz produkcję nowych materiałów budowlanych jak gazobeton i inne. Należy również zapewnić dalszy wzrost produkcji materiałów instalacyjnych, zwłaszcza armatury.

e) Dalszy rozwój bazy paliwowo-energetycznej, stanowiącej czynnik niezbędny dla rozwoju całej gospodarki narodowej. Rozwój bazy paliwowo-energetycznej winien odbywać się w drodze dalszego wzrostu wydobywania węgla kamiennego, zwłaszcza koksującego, zwiększenia wydobycia węgla brunatnego i rozszerzenia jego zastosowania w gospodarce narodowej, zwiększenia wydobycia i przerobu ropy naftowej oraz produkcji energii elektrycznej w stopniu zabezpieczającym lepsze zaopatrzenie gospodarki narodowej oraz lepsze zaspokojenie potrzeb ludności.

22. Szczególnie wielkie zadania stoją przed przemysłem artykułów

konsumpcyjnych, który winien w ciągu 2 lat osiągnąć znaczny wzrost produkcji przy poprawie asortymentu oraz poprawie jakości.

Przemysł artykułów konsumpcyjnych nie zaspokaja dotychczas rosnących potrzeb ludności i słuszą są skargi na niską jakość i złe wykończenie wielu rodzajów produkcji. Walka o jakość produkcji winna stać w centrum uwagi wszystkich pracowników przemysłu. Niezbędne jest zwiększenie trwałości wyrobów i poprawa ich wykończenia i opakowania oraz dostosowanie wyrobów do wymagań i upodobań konsumenta.

Przyspieszenie tempa wzrostu przemysłu artykułów konsumpcyjnych, posiadającego decydujące znaczenie dla poprawy zaopatrzenia mas pracujących, staje się możliwe na podstawie osiągnięć w rozwoju przemysłu ciężkiego oraz na podstawie zamierzonego przyspieszenia wzrostu produkcji rolnej.

W rozwoju przemysłu artykułów konsumpcyjnych należy położyć szczególny nacisk na:

a) znaczny wzrost ilościowej produkcji oraz poprawę jakości i rozszerzenie asortymentu artykułów spożywczych,

b) znaczną poprawę jakości produkcji przemysłu włókienniczo-odzieżowego i skórzanego równoległe z dalszym wzrostem ilościowym produkcji,

c) znaczny wzrost produkcji wyrobów metalowych i drewnianych powszechnego użytku w celu dokonania przełomu w zaopatrzeniu ludności w te towary. W tym celu należy zwiększyć przydział materiałów zarówno dla przedsiębiorstw Min. Przem. Maszynowego, jak też dla Ministerstwa Przemysłu Drobno- i Rzemiosła;

d) znaczne rozszerzenie asortymentu wyrobów przemysłowych dla użytku ludności, takich jak: radioodbiorniki, zegarki, motocykle, rowery, aparaty fotograficzne, maszyny do szycia itp.

Należy osiągnąć w latach 1954—1955 następujący wzrost produkcji przemysłowej przedmiotów spożywczych: pszenno żytnie i pszenne o ok. 12 proc., mięso o ok. 16 proc., tłuszcz zwierzęcy o ok. 23 proc., tłuście roślinne o ok. 22 proc., ryby o ok. 10 proc., konserwy rybne o ok. 30 proc., przetwory owocowo-warzywne o ok. 27 proc., cukier o ok. 7 proc., tkaniny wełniane o ok. 11 proc., bawełniane o ok. 12 proc., jedwabne o ok. 20 proc., obuwie skórzane o ok. 21 proc., mydło o ok. 15 proc., meble o ok. 26 proc., radioodbiorniki o ok. 24 proc., motocykle o ok. 100 proc., rowery o ok. 45 proc.

Obok wzrostu ilościowego należy zapewnić wydatne polepszenie jakości produkcji artykułów konsumpcyjnych i zwiększenie produkcji artykułów o wyższym gatunku, zwracając uwagę na podniesienie estetycznej strony wyrobów i opakowań.

Należy wzbogacić asortyment wytwarzanych artykułów spożywczych, a w szczególności podnieść jakość i gatunek pieczywa, produktów mleczarskich, wędlin, konserw i przypraw. Podnieść produkcję wysokogatunkowych tkanin i bielizny, odzieży i obuwia. Wydatnie podnieść jakość wytwarzanych mebli. Należy położyć nacisk na zwiększenie produkcji artykułów dzianinowych jak dziecięcej odzieży, bielizny, obuwia i zabawek.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zaopatrzenie ludności w rozmaite artykuły codziennego użytku jak wiadra, garnki, szklanki, nakrycia stołowe i inne przedmioty gospodarstwa domowego, przybory do gołębienia jako też szeroki asortyment galanterii itp.

W związku z szybkim wzrostem zatrudnienia kobiet w przemyśle, w handlu, w biurach i w innych dziedzinach, trzeba zwrócić szczególną uwagę na wzrost zaopatrzenia w artykuły ułatwiające prowadzenie gospodarstwa domowego jak lodówki, pralki elektryczne, odkurzacze, kuchenki elektryczne i gazowe, maszyny do mięsa, wyciskaczki, suszarki do naczyń, a także konserwy oraz potrawy gotowe i półgotowe.

W celu polepszenia stopnia zaspokojenia potrzeb ludności należy przestawić pewną część zdolności produkcyjnych przemysłu maszynowego i przemysłu wyrobów metalowych na wytwarzanie artykułów konsumpcyjnych.

Wielką rolę w dziedzinie zaspokojenia rosnących potrzeb ludności winien spełniać państwowy przemysł terenowy oraz spółdzielczość pracy. Nie wykorzystują one jeszcze w bardzo dużym stopniu istniejących możliwości wzrostu produkcji, a asortyment wytwarzanych arty-

kułów jest ubogi i niewystarczający.

Przemysł terenowy i spółdzielczość pracy nie wykorzystują wielkich zasobów miejscowych surowców rolniczych i mineralnych, a także odpadków przemysłu wielkiego. Konieczne jest usprawnienie ze strony rad narodowych kierownictwa przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w celu zapewnienia istotnej poprawy ich pracy.

Niezależnie od lepszego wykorzystania surowców miejscowych i odpadków należy także polepszyć zaopatrzenie państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w surowce rozdzielane centralnie.

Celem pełnego wykorzystania możliwości zwiększenia produkcji rzemieślniczej dla lepszego zaspokojenia potrzeb ludności należy zwiększyć zaopatrzenie indywidualnych warsztatów rzemieślniczych w surowce i materiały oraz dopomóc rzemieślnikom w uzyskaniu niezbędnych lokalnych produkcji.

23. Istniejąca sieć punktów usługowych jest niewystarczająca dla zaspokojenia potrzeb ludności, zwłaszcza wiejskiej. Dlatego też należy — obok rozwoju przemysłu artykułów konsumpcyjnych — osiągnąć znaczny wzrost sieci punktów usługowych takich jak: kuźnie, zakłady ślusarskie, kłodziejskie, rymskie, zakłady szewskie, krawieckie, pralnie, zapewniając im niezbędne wyposażenie i poprawiając ich zaopatrzenie. W ciągu 2 lat należy zwiększyć ilość punktów usługowych w zakresie Ministerstwa Przemysłu Drobno- i Rzemiosła o 40 proc.

III

Rolnictwo

24. Globalna produkcja rolnicza osiągnęła w roku 1953 poziom o około 9 proc. wyższy niż w roku 1949.

Produkcja rolna na jednego mieszkańca kraju jest w roku 1953 o ponad 30 proc. wyższa niż w roku 1938.

Produkcja towarowa wzrosła w silniejszym stopniu niż produkcja globalna. Należy jednak stwierdzić, że zarówno wzrost produkcji globalnej rolnictwa jak i towarowej jest wyraźnie niedostateczny z punktu widzenia rosnących potrzeb ludności oraz przemysłu lekkiego i rolnospożywczego.

25. Okres lat 1950—1953 charakteryzował się w rolnictwie:

a) Nieznacznym wzrostem zbiorów zbóż, ziemniaków i siana.

b) Znacznym wzrostem pogłowia trzody chlewnej i owiec oraz stosunkowo nieznacznym wzrostem pogłowia bydła rogatego,

c) Znacznym wzrostem zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, przy wyraźnym niezadowalającym zbiorach roślin włókniastych i oleistych,

d) Wyraźnym niedostatecznym wzrostem wydajności z hektara i produktywności zwierząt.

W wyniku tego powstały w produkcji rolnej nierównowagi polegające na pozostawaniu w tyle produkcji roślinnej, na niedostatecznym rozwoju bazy paszowej, hamującym rozwój hodowli, na nadmiernym niskim w stosunku do rosnących potrzeb ludności i gospodarki narodowej stanie pogłowia bydła rogatego.

26. Zbiory zbóż w okresie 1950—53 wzrosły średnio w porównaniu ze średnim zbiorem w latach 1947—49 tylko o 6 proc., a zbiory ziemniaków tylko o 3 proc. Wzrost zbiorów zbóż i ziemniaków jest niedostateczny w stosunku do rosnących potrzeb kraju, zwłaszcza w zakresie zabezpieczenia odpowiedniej bazy paszowej dla rozwoju hodowli.

Osiągnięcia w zakresie wzrostu zbiorów są niedostateczne, zwłaszcza w ostatnich latach, nawet jeżeli uwzględnić wpływ niepomyślnych warunków klimatycznych na wysokość plonów.

27. W roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 zwiększyło się pogłowienie trzody chlewnej o około 58 proc., owiec o około 71 proc., natomiast bydła rogatego tylko o 4 proc., w tym krów o 11 proc. Poziom pogłowia koni nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem 1949, przy jednoczesnej poprawie bilansu sily pociągowej w rolnictwie.

Osiągnięcia w dziedzinie rozwoju hodowli są jednak niedostateczne, zwłaszcza w zakresie bydła rogatego.

(Ciąg dalszy na str. 5)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 4)

28. W roku 1953 zbiory upraw przemysłowych znacznie przekroczyły poziom 1949 r. i w jeszcze większym stopniu poziom r. 1938. Zbiory buraków cukrowych w roku 1953 zwiększyły się o 52 proc. w stosunku do r. 1949 i przekroczyły poziom 1938 r. 2,3 raza. Zbiory tytoniu wzrosły w porównaniu z r. 1949 o 80 proc. i przekroczyły poziom przedwojenny 2,2 raza.

Wzrost zbiorów buraków cukrowych i tytoniu pozwolił znacznie rozszerzyć krajową bazę surowcową przemysłu rolno-spożywczego. Zbiory upraw włóknistych i olejnych są natomiast wyczo niedostateczne w stosunku do szybko rosnących potrzeb ludności i przemysłu.

29. Niedostateczny w stosunku do rosnących potrzeb poziom produkcji zbóż i ziemniaków, zaniedbanie łąk i pastwisk, niedostateczny rozwój upraw pastewnych hamują rozwój hodowli i utrudniają osiągnięcie wysokej produktywności zwierząt. Niewłaściwe przechowywanie, przetwarzanie i wykorzystywanie pasz powodują dodatkowe duże straty.

30. Osiągnięto pewien postęp w dziedzinie produktywności zwierząt. W szczególności w porównaniu z rokiem 1949 średnia mleczność krów wzrosła z 1500 l do 1750 l w roku 1953. Jednakże produktywność zwierząt pozostaje wciąż jeszcze na niskim poziomie.

31. W rozwoju rolnictwa należy podkreślić w szczególności zagospodarowanie silnie zniszczonych w okresie wojennym Ziemi Odzyskanych oraz postępy w dziedzinie podniesienia produkcji rolnej na obszarach zacofanych pod względem rozwoju rolnictwa.

Obszary rolnicze na Ziemiach Odzyskanych jeszcze w roku 1946 leżały w 60 proc. odłogiem i posiadały niemal całkowicie wyniszczony inwentarz. W roku 1953 zbiory zbóż na tych ziemiach są prawie 4-krotnie większe niż w roku 1946, pogłowie bydła 3-krotnie, a pogłowie trzody chlewnej przeszło 9-krotnie większe. Pomimo tych poważnych osiągnięć na Ziemiach Odzyskanych wciąż jeszcze istnieją wielkie możliwości wzrostu produkcji rolnej, które można wykorzystać przez szybszy dopływ nowych osadników, przez dalszą odbudowę budynków gospodarskich i podniesienie jakości uprawy gleby.

Dokonano pewnego kroku naprzód w dziedzinie podniesienia rolnictwa na obszarze zacofanych województw wschodnich, południowych i centralnych. Plony upraw wzrosły w tych województwach szybciej niż w całym kraju. Tempo przyspieszenia rozwoju województw zacofanych nie było jednak dostateczne.

32. Osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie. Powstało około 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, zajmujących około 6,5 proc. całości użytków rolnych. Liczba Państwowych Ośrodków Maszynowych do końca roku 1953 osiągnęła przeszło 400. Stan traktorów w POM wyniósł 16,7 tys. sztuk w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM. Rozwinęto znacznie Państwowe Gospodarstwa Rolne, które w roku 1953 obejmują obszar 11,9 proc. całości użytków rolnych i których produkcja zwiększyła się o około 80 proc. w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949.

33. Wyniki produkcyjne osiągnięte w sektorze socjalistycznym rolnictwa są wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Zbiory zbóż w PGR wzrastały szybciej niż w gospodarce indywidualnej. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 83 proc. Pogłowie bydła wzrosło w roku 1953 w porównaniu z r. 1949 o 136 proc., pogłowie trzody o 319 proc., pogłowie owiec o 194 proc.

Mimo tych osiągnięć w dziedzinie wzrostu produkcji rolnej wyniki osiągnięte przez PGR są zbyt niskie. Przy znacznych osiągnięciach w likwidacji odłogów i rozszerzeniu upraw roślin przemysłowych, niedostateczne są jeszcze osiągnięcia PGR w zakresie wzrostu plonów, w szczególności buraków cukrowych, ziemniaków i olejnych. Również w dziedzinie rozwoju hodowli, przy znacznym wzroście pogłowia, produktywność zwierząt jest niedostateczna.

Plony zbóż w spółdzielniach produkcyjnych były już w roku 1952 wyższe przeciętnie o 18 proc. od plonów w gospodarstwach indywidualnych.

Przy znacznych osiągnięciach we wzroście plonów zbóż w spółdzielniach produkcyjnych, niedostateczne są jeszcze wyniki uzyskiwane w zakresie plonów buraków cukrowych i ziemniaków. Pogłowie trzody w

spółdzielniach gospodarujących dłużej niż rok (zespołowe i na działkach przyzagrodowych) w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej jest już wyższe niż w gospodarce indywidualnej. Natomiast spółdzielnie nie przekroczyły jeszcze poziomu gospodarki indywidualnej w zakresie pogłowia krów (zespołowe) i na działkach przyzagrodowych w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej.

34. Istotnym czynnikiem dotychczasowych osiągnięć rolnictwa są korzystne warunki zbytu stwarzane przez ustrój demokracji ludowej, które zapewniają wraz ze wzrostem produkcji rolnej wzrost dochodów chłopów.

Państwo ludowe stwarza w szczególności korzystne warunki zbytu w zakresie hodowli i upraw roślin przemysłowych w drodze umów kontraktacyjnych.

35. Państwo zapewnia stale rosnące dostawy środków produkcji zarówno spółdzielniom, jak też drobnym i średnim gospodarstwom rolnym. Dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa są w roku 1953 o 64 proc. większe niż w roku 1949.

Dostawy maszyn i narzędzi dla całego rolnictwa w r. 1953 są 2,4 raza większe niż w r. 1949, co oznacza przekroczenie zadań Planu 6-letniego na ten okres. Jednak nie zostały w pełni wykonane zadania w zakresie dostaw niektórych ważnych maszyn i narzędzi rolniczych.

36. Państwo okazuje wstępującą pomoc pracownikom chłopstwa w dziedzinie agrotechnicznej i zootechnicznej. Wydatki państwa na organizację pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej wzrosły w roku 1953 o 58 proc. w porównaniu z rokiem 1949 i znacznie przekraczają wydatki Polski kapitalistycznej na te cele.

37. Od roku 1945 do 1 lipca 1953 r. zelektryfikowano 4470 gromad oraz zelektryfikowano 5.300 gromad, podczas gdy w ciągu międzywojennego 20-lecia zelektryfikowano zaledwie około 1300 gromad. Stan elektryfikacji na koniec 1953 roku wyniósł 13.615 gromad i 3.640 gospodarstw PGR.

38. Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa wzrosły w roku 1953 dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1949. Jednakże poziom tych nakładów nie jest dostateczny, zwłaszcza w zakresie melioracji i budownictwa gospodarczego. Wzrastająca pomoc produkcyjna państwa nie jest jeszcze wykorzystana w należytej mierze zarówno przez gospodarstwa socjalistyczne, jak i przez gospodarstwa indywidualne dla zwiększenia produkcji roślinnej i rozwoju hodowli.

Niski jest jeszcze stopień wykorzystania parku traktorowego, maszyn i narzędzi w rolnictwie, zwłaszcza w PGR, POM i GOM. Niedostateczny jest stopień organizacji i wykorzystania pomocy sąsiedzkiej. Nie wszędzie również ma miejsce należyte wykorzystanie dostarczanych przez państwo nawozów sztucznych oraz racjonalne ich stosowanie.

39. Z dotychczasowego przebiegu wykonania Planu 6-letniego w rolnictwie i z celów stojących przed gospodarstwami narodowymi w ciągu najbliższych dwóch lat wypływają następujące główne zadania w zakresie produkcji rolnej:

W celu zabezpieczenia dalszego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej i podniesienia poziomu stopy życiowej mas pracujących niezbędne jest przyspieszenie tempa rozwoju produkcji rolnej.

Kluczowym zagadnieniem w rozwoju rolnictwa jest osiągnięcie w krótkim okresie wydajnego wzrostu plonów, rozszerzenie bazy paszowej dla wzrostu hodowli i wzrost wydajności jednostkowej zwierząt.

40. Produkcja globalna rolnictwa winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 10 proc., tj. o tyle o ile wzrosła w ciągu ostatnich 4 lat.

Należy dążyć do zwiększenia globalnych zbiorów 4-tych zbóż w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1952 o co najmniej 600 tys. ton. Należy dążyć do osiągnięcia w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1953 wzrostu zbioru ziemniaków o co najmniej 5-7 proc., pogłowia bydła o 7-10 proc. i trzody chlewnej o 10-15 proc.

41. Dla wykonania zadań w zakresie podniesienia produkcji rolnej w latach 1954-1955 należy:

— maksymalnie wykorzystać wielkie rezerwy wzrostu produkcji rolnej istniejące w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów,

— osiągnąć dalszy wzrost i wszechstronny rozwój spółdzielczości produkcyjnej,

— osiągnąć dalszy rozwój i podnieść na znacznie wyższy poziom organizację pracy w PGR.

Należy zwrócić jednocześnie uwagę na podniesienie poziomu produkcji w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów przez maksymalne wykorzystanie wielkich możliwości jakie tworzy ustrój demokracji ludowej, na rozwój i umocnienie gospodarze i organizacyjne spółdzielczości produkcyjnej, pamiętając o tym, że wzrost produkcji mało i średniorolnych gospodarstw chłopskich nie stoi w sprzeczności z dalszym wzrostem i wszechstronnym rozwojem spółdzielczości produkcyjnej.

42. Dla osiągnięcia w latach 1954-1955 wzrostu produkcji rolnej i zwiększenia jej towarowości należy:

— zapewnić w drodze odpowiedniej polityki gospodarczej wzrost materialnego zainteresowania pracujących chłopów jako bodźca wzrostu produkcji rolnej i zwiększenia jej towarowości,

— zwiększyć pomoc państwa dla rolnictwa zarówno w dziedzinie dostaw środków produkcji, jak i w dziedzinie udzielania kredytów,

— wzmocnić kierownictwo produkcją rolną i w tym celu ukompletować odpowiednimi kadrami terenowe organa służby rolnej POM i PGR, znacznie rozszerzyć zakres pomocy agro- i zootechnicznej, osiągnąć zasadniczy postęp w dziedzinie upowszechnienia wiedzy rolnej i produkcyjnych metod pracy w rolnictwie. Należy zwiększyć zaopatrzenie w środki produkcji zarówno gospodarstw sektora socjalistycznego jak i gospodarstw pracujących chłopów.

43. W celu zwiększenia zainteresowania materialnego chłopów pracujących w podnoszeniu rozmiarów produkcji rolnej, w szczególności należy utrzymywać dostawy obowiązkowe w latach następnych na niezwiększającym się poziomie przy wszechstronnej pomocy państwa w zakresie wzrostu produkcji i wydajności.

Stworzy to dodatkowe bodźce dla rozwoju produkcji rolnej, gdyż nadwyżki powstałe w wyniku wzrostu produkcji będą mogły być sprzedawane po wyższych cenach na wolnym rynku lub na podstawie dogodnych umów kontraktacyjnych. Podniesie to dochodowość gospodarstw chłopskich.

44. Poważnie wzrosła zaopatrzenie całego rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze. Produkcja tych maszyn i narzędzi wzrosła w roku 1955 prawie 2-krotnie w porównaniu z rokiem 1953.

W latach 1954-1955 należy uruchomić produkcję maszyn o podstawowym znaczeniu dla mechanizacji rolnictwa jak kombajny zbożowe, siewniki nawozowe traktorowe, wyciarki lnu oraz znacznie rozszerzyć produkcję takich maszyn jak koparki traktorowe i konne, sadzarki do ziemniaków, snopowalarki traktorowe, siewniki konne.

W roku 1954 należy wyprodukować pierwszą partię samobieżnych kombajnów zbożowych.

45. Wartość dostaw nawozów sztucznych dla rolnictwa wzrosła do 1.700 mln. zł. w roku 1955, tj. o około 35 proc. w porównaniu z r. 1953, w tym dostaw nawozów azotowych o około 50 proc. oraz nawozów fosforowych o 23 proc.

Należy zwiększyć produkcję granulowanych nawozów fosforowych, osiągając w roku 1955 około 120 tysięcy ton 18-procentowego superfosfatu granulowanego, co znacznie zwiększy efektywność wykorzystania nawozów i zmniejszy ich deficyt.

46. Ilość traktorów w rolnictwie w roku 1955 wzrosła w porównaniu ze stanem w 1953 roku o około 29 proc. i wyniósł około 58 tys. szt. w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM.

47. W celu zwiększenia obszaru zasiewów oraz polepszenia warunków glebowych rozszerzony będzie zakres prac wodno-melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na prace melioracyjne w roku 1955 wzrosną o 70 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

48. W oparciu o rozszerzoną i ukompletowaną kwalifikowanymi kadrami służbę rolną oraz usprawnienie jej działalności, w oparciu o rozszerzenie instruktażu i naukowej propagandy rolnej należy osiągnąć postęp w terminowym wykonywaniu prac rolnych, w stosowaniu nowoczesnych zabiegów agrotechnicznych, w pełnijszym i właściwszym wykorzystaniu nawozów sztucznych i naturalnych, w rozszerzeniu wpa-

nowania gleb zakwaszonych oraz w odpowiednim wykorzystaniu parku maszynowego.

49. Należy zapewnić rozwój bazy paszowej, w szczególności przez pielęgnację i zagospodarowanie łąk i pastwisk, rozszerzenie stosowania poplonów i międzyplonów, powiększenie produkcji roślin pastewnych, a zwłaszcza motylkowych, okopowych i traw wieloletnich, właściwe przygotowywanie, przechowywanie i przetwarzanie paszy, zwłaszcza przez znaczne zwiększenie produkcji kiszonek.

50. Dla zaopatrzenia całego rolnictwa w kwalifikowane nasiona siewne zostanie zwrócona szczególna uwaga na wzrost ich produkcji i usprawnienie dystrybucji.

Należy osiągnąć wydatną poprawę w dziedzinie produkcji nasion nowych odmian i podniesienie ich jakości, zwłaszcza lnu, roślin olejnych, lufki i słodkiej i traw wieloletnich oraz wysokiej jakości sadzeniaków.

51. Dla dalszego rozwoju hodowli należy osiągnąć zasadniczą poprawę w hodowli zwierząt zarodkowych przez budowę państwowych gospodarstw hodowlanych, przez organizację obór i chlewni zarodkowych oraz przez znaczną pomoc państwa dla organizowania hodowli zarodkowej w gospodarstwach indywidualnych.

Zostanie zwrócona szczególna uwaga na stosowanie racjonalnego żywienia inwentarza i polepszenie warunków sanitarnych hodowli w celu wydajnego podniesienia produktywności zwierząt.

52. W gospodarce socjalistycznej i w przodujących gospodarstwach chłopskich należy stopniowo wprowadzać najbardziej postępowe metody uprawy i hodowli jak płodozmian trawopolny, siew krzyżowy, stosowanie granulowanych nawozów, nawozów zmieszanych z kompostem, kwadratowo-gniazdowe sadzenie ziemniaków i warzyw, kwaterowy wypas bydła, zimny wychów cieląt.

IV.

Inwestycje

53. Poważny rozwój gospodarki narodowej w latach 1950-1953 odbywa się na bazie wielkiego wysiłku inwestycyjnego. Znaczny wzrost inwestycji był niezbędny dla osiągnięcia rozwoju sił wytwórczych, dla likwidacji zacofania gospodarczego i kulturalnego, odziedziczonego w spadku po kapitalizmie.

Kierunek inwestycji był w zasadzie słuszny i celowy. Jednakże należy wskazać na szereg wad i błędów, które pomniejszyły efekty wielkiego wysiłku inwestycyjnego. W szczególności zaznaczyły się niedociągnięcia w inwestycjach w rolnictwie.

Przy ustalaniu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych nie zawsze brano w pełni pod uwagę możliwości lepszego wykorzystania zdolności produkcyjnych oraz możliwości rozbudowy i rekonstrukcji istniejących zakładów. Także zbyt wysokie koszty budownictwa, przerywy w projektowaniu, przedłużanie terminów kończenia budowanych obiektów, rozpraszanie środków na wiele mniej ważnych dla gospodarki narodowej obiektów oraz niepełne i nieterminowe zabezpieczanie w dokumentację projektową i kosztorysową prowadziło do zmniejszenia efektów inwestycyjnych lub też wpływało na przedłużenie terminu ich uzyskania, co oznaczało dalsze podrożenie inwestycji.

54. Przy osiągniętych już obecnie poziomie rozwoju sił wytwórczych oraz w drodze koncentracji nakładów inwestycyjnych, zwiększenia efektywności inwestycji i zmniejszenia kosztów budownictwa, możliwe i konieczne jest w latach 1954-55 uniknięcie w zasadzie wzrostu nakładów inwestycyjnych.

Dalsze inwestycje są niezbędne, gdyż stanowią one warunek dalszego rozwoju socjalistycznego przemysłu, przyspieszenia rozwoju rolnictwa, wzmocnienia budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, urządzeń socjalnych i kulturalnych. Jednakże nadmiernie wysoki poziom inwestycji pochłania zbyt wielką ilość siły roboczej i materiałów i utrudnia tym samym realizację bieżących zadań w walce o wzrost stopy życiowej ludności.

55. W związku z tym należy nakłady inwestycyjne w latach 1954-55 utrzymać w zasadzie na tym samym poziomie, co w roku 1953. Zapewnić to — przy wzroście dochodu

narodowego — zmniejszenie udziału akumulacji w podziale dochodu narodowego. Odsetek akumulacji winien być obniżony z 25 proc. w roku 1953 do około 20 proc. w roku 1955 w cenach 1953 roku. Odpowiednio wzrosnie udział spożycia w dochodzie narodowym, co przyspieszy podniesienie stopy życiowej ludności.

56. Osiągnięcie znacznej oszczędności środków inwestycyjnych i bardziej celowego ich zużycia wymaga stanowczego przeciwdziałania podejmowaniu nowych inwestycji wszędzie tam, gdzie można osiągnąć zamierzony wzrost produkcji lub usług w drodze lepszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych. Należy również zwalczać tendencje do podejmowania budowy nowych obiektów wszędzie tam, gdzie możliwe jest uzyskanie niezbędnego efektu drogą małej mechanizacji, rekonstrukcji lub rozbudowy istniejących urządzeń.

Należy stanowczo zwalczać wciąż jeszcze częste zjawiska niepotrzebnego rozpraszania nakładów inwestycyjnych oraz prowadzenia robót zbyt szerokim frontem, często przy tym bez dokumentacji projektowej lub bez kosztorysów albo też na podstawie nieekonomicznych rozwiązań projektowych.

Przez rewizję normatywów i standardów oraz szerokie stosowanie projektów typowych należy osiągnąć znaczne oszczędności w nakładach inwestycyjnych bez zmniejszenia ich efektów.

57. Uwzględniając osiągnięty poziom rozwoju przemysłu ciężkiego oraz w związku z zadaniem wydajnego podniesienia stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów konsumpcyjnych, konieczne jest dokonanie zmian w strukturze nakładów inwestycyjnych. Dlatego należy zwiększyć w całości nakładów inwestycyjnych udział nakładów na rozwój rolnictwa, przemysłu artykułów konsumpcyjnych, budownictwa mieszkaniowego i komunalnego oraz budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa w roku 1955 w wny wzrosnąć w porównaniu z rokiem 1953 o 45 proc., na rozwój przemysłu artykułów konsumpcyjnych o 38 proc., na budownictwo mieszkaniowe i komunalne o 26 proc., a na budownictwo urządzeń socjalnych i kulturalnych o 34 proc.

V.

Wzrost wydajności pracy i system oszczędnościowy

58. Osiągnięcie wydajnego podniesienia stopy życiowej mas pracujących, przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa i przemysłu artykułów konsumpcyjnych wymaga równocześnie wydajnego wzrostu wydajności pracy na bazie wprowadzania i opanowywania nowej techniki i pogłębienia systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej.

59. W latach 1950-1958 wzrost wydajności pracy w gospodarce narodowej był znaczny. Wydajność pracy wzrosła w przemyśle o ok. 50 proc., w budownictwie o 72 proc., w transporcie kolejowym o ponad 47 proc.

Zadania czterech lat Planu 6-letniego w zakresie wzrostu wydajności pracy zostały przekroczone w przemyśle o 8,2 proc., w budownictwie o 9 proc. Natomiast zadania te nie zostały wykonane w PGR. Jednakże wzrost wydajności w przemyśle nie był równomierny, a przy tym szereg ważnych gałęzi gospodarki narodowej nie wykonało zadań Planu 6-letniego w zakresie wzrostu wydajności pracy, w tym przemysł węglowy.

60. Wzrost wydajności pracy jest hamowany przez opóźnienie we wprowadzaniu nowoczesnej techniki i jej opanowywaniu, a także przez niedostateczny poziom organizacji pracy i niedostateczne upowszechnienie produkcyjnych metod pracy. W szczególności niski stopień wykorzystania wielu maszyn i urządzeń w niektórych gałęziach przemysłu oraz w budownictwie jest przeszkodą dla zwiększenia stopnia mechanizacji robót ciężkich i pracochłonnych i dla zwiększenia wydajności pracy. W ciągu najbliższych 2 lat należy osiągnąć dalszy wydajny postęp w dziedzinie wzrostu wydajności pracy.

(Ciąg dalszy na str. 6)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 5)

61. Na podstawie szerokiego wprowadzenia nowoczesnej techniki, znacznej poprawy wykorzystania maszyn i urządzeń, na podstawie dalszego rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa pracy, a także ogólnego usprawnienia organizacji pracy należy osiągnąć wzrost wydajności pracy w r. 1955 w porównaniu z r. 1953 w przemyśle o 16 proc., w budownictwie o około 17 proc., w transporcie kolejowym o ponad 8 proc. Jednocześnie należy zapewnić wzrost wydajności pracy w PGR o ponad 20 proc. Wzrost wydajności pracy w przemyśle, budownictwie i transporcie pozwoli wykonać zadania produkcyjne przy nieznacznym wzroście zatrudnienia poza rolnictwem, co w konsekwencji znacznie ograniczy odpływ ludności ze wsi do miast i będzie miało bardzo istotne znaczenie dla zapewnienia dostatecznej liczby sił roboczych dla potrzeb rolnictwa.

62. Obniżka kosztów własnych jest nieodzownym warunkiem poprawy poziomu materialnego mas pracujących i rozwoju gospodarki narodowej. Zadania Planu 6-letniego w dziedzinie obniżki kosztów nie są w pełni wykonywane. W przemyśle w r. 1952 osiągnięto obniżkę kosztów o 2,8 proc., podczas gdy plan przewidywał osiągnięcie obniżki o 5,5 proc.

W budownictwie plany obniżki kosztów systematycznie z roku na rok nie były wykonywane. Również transport kolejowy nie osiągnął w r. 1952 planowanej obniżki kosztów. Wskutek niewykonania planów obniżki kosztów większość Państwowych Gospodarstw Rolnych nadal pracuje nierentownie.

63. Kluczowe jest osiągnięcie przełomu w dziedzinie obniżki kosztów w całej gospodarce narodowej.

W latach 1954—1955 należy osiągnąć obniżkę kosztów własnych produkcji przemysłowej co najmniej o 7 proc. i obniżkę kosztów budownictwa również co najmniej o 7 proc. Jednocześnie należy zapewnić obniżkę kosztów transportu, jak też wzmocnić rentowność Państwowych Gospodarstw Rolnych.

64. Walka o pełne wykonanie planu w dziedzinie kosztów własnych musi odbywać się na podstawie wzrostu wydajności pracy i pogłębienia systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej. Wyrazem tego winno być zaostrzenie walki z wszelkiego rodzaju przestępami w zatrudnieniu, w bezwzględnej walce z przejawami marnotrawstwa materialnego, w osiąganiu znacznego zmniejszenia norm zużycia, w eliminowaniu brakorobstwa, w likwidowaniu nierentowności przedsiębiorstw i w ścisłym przestrzeganiu wykonywania planów obniżki kosztów i planów finansowych.

Niezbędne jest zlikwidowanie nadmiernych rezerwów w produkcji i w obrocie towarowym i osiągnięcie przez przyspieszenie obiegu środków obrotowych znacznego zmniejszenia udziału nakładów na przyrost środków obrotowych w wydatkach finansowych państwa.

Szczególne znaczenie posiada obniżenie zużycia materialnego, będące nie tylko czynnikiem zmniejszenia kosztów własnych, lecz także czynnikiem wzrostu produkcji, gdyż daje możliwość wytworzenia z posiadanych materiałów większej ilości gotowych produktów, służących dla zaspokojenia potrzeb ludności i gospodarki narodowej.

Dla wzmocnienia walki o obniżkę kosztów i poprawę rezultatów finansowych socjalistycznych przedsiębiorstw należy usprawnić planowo-zaopatrzeniową materiałowo-techniczną, planowanie kosztów własnych i planowanie finansowe.

65. Pogłębienie systemu oszczędnościowego wymaga poważnego zmniejszenia kosztów administracji państwowej i gospodarczej przy usprawnieniu jej działania i zaostrzeniu walki z biurokracją.

Administracja państwowa i gospodarcza posiada nadmierne rozbudowane etaty. Praca jej organów często dubluje się. Szereg ogniw administracji jest zbędnych i powoduje nadmierne przeciąganie toku załatwiania spraw. Szeroko rozpowszechnione jest nie pełne wykorzystanie normalnego czasu pracy przez pracowników administracji przy jednoczesnym stosowaniu godzin nadliczbowych i domaganiu się nowych, w rzeczywistości całkowicie zbędnych etatów.

Należy usprawnić administrację państwową i gospodarczą i osiągnąć obniżenie kosztów tej administracji w r. 1955 o 500 mln. zł, tj. o około

9 proc. w stosunku do roku 1953. W ten sposób usprawnienie administracji państwowej i gospodarczej winno stać się jednym z czynników polepszenia stopy życiowej mas pracujących.

VI

Wzrost stopy życiowej mas pracujących

66. Dochód narodowy wzrósł w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 61 proc., przekraczając poziom roku 1938 dwukrotnie. Poważną część przyrostu dochodu narodowego została przeznaczona na odbudowę kraju, na jego uprzemysłowienie, na rozwój kultury i wzrost obrotowości.

Jednocześnie na podstawie wzrostu dochodu narodowego nastąpił wzrost dochodów realnych klasy robotniczej, której liczebność szybko zwiększyła się. Nastąpił również znaczny wzrost realnych dochodów chłopstwa pracującego.

Realne dochody przypadające średnio na głowę ludności pracującej poza rolnictwem (m. in. wskutek większego zatrudnienia członków rodzin) wzrosły w I półroczu 1953 roku w porównaniu z I półroczem 1949 roku o około 15 proc., zaś w porównaniu z rokiem 1938 o około 36 proc.

Wydatniejszej poprawie uległy w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 płace realne robotników zatrudnionych w przemyśle socjalistycznym. Jeżeli chodzi o płace realne pozostałych pracowników, to w niektórych grupach pracowniczych w zasadzie pozostały one na niezmienionym poziomie, w innych zaś grupach wzrost był nieznaczny.

Dochody realne przypadające na głowę ludności wiejskiej w roku 1953 są o około 20 proc. wyższe w porównaniu z rokiem 1949, co oznacza wzrost o ponad 75 proc. w porównaniu z rokiem 1938.

67. Przejęcie przez państwo całości opłat za ubezpieczenia społeczne, wprowadzenie zasiłków rodzinnych, przedłużenie czasu urlopów pracowniczych, rozwój opieki nad matką i dzieckiem oraz wzmocnienie pracowniczych rozwój budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, a także budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych stanowią poważny dodatkowy czynnik poprawy materialnego położenia mas pracujących.

68. Wydatki państwa ludowego na ubezpieczenia społeczne i zasiłki rodzinne dla pracowników są wielokrotnie wyższe niż wydatki na ubezpieczenia społeczne w Polsce kapitalistycznej — obszarnej.

69. Uległy dalszemu przedłużeniu urlopy macierzyńskie oraz urlopy dla pracującej młodzieży. Przeciętny czas urlopów robotniczych wzrósł znacznie w porównaniu z rokiem 1949.

70. Rozwój opieki nad matką i dzieckiem wyraził się w poważnym wzroście liczby miejsc w żłobkach i w przedszkolach. W roku 1953 liczba miejsc w żłobkach wyniosła 40,3 tysiąca, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost ponad dwukrotnie. Należy zaznaczyć, iż w roku 1938 liczba dzieci w żłobkach przyfabrycznych, wyniosła tylko 456. Liczba dzieci w przedszkolach w roku 1953 wyniosła 358 tysięcy, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost o 24 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 wzrost ponad czterokrotnie.

71. W oparciu o wysiłki całego narodu dokonano w latach Planu 6-letniego dalszego poważnego postępu w odbudowie zniszczonych miast oraz zbudowano szereg nowych ośrodków miejskich i osiedli. W okresie Planu 6-letniego buduje się 94 większe osiedla dla mieszkaniowe. Poczyniono również znaczny postęp w dziedzinie budownictwa wiejskiego.

W toku budowy znajdują się budowane od podstaw pierwsze dwa miasta socjalistyczne: Nowa Huta i Nowe Tychy, każde obliczone na 100 tys. mieszkańców.

Barbarzyńsko zniszczona przez okupantów hitlerowskich stolica naszego kraju Warszawa, która w roku 1945 leżała w gruzach, jest dziś miastem liczącym ponad 900 tys. mieszkańców. Powstały nowe dzielnice robotnicze w Warszawie: Mariensztat, Grochów I, II i III, Mów, Muranów, Mokotów, Praga I i II, Ochota, Koło. Buduje się Marszałkowską Dzielnice Mieszkaniową, oddano do użytku pierwszą część traktu Starej Warszawy. W toku intensywnej odbudowy znajduje się śród-

mieście Warszawy, którego centralnym punktem staje się plac im. Stalina z Pałacem Kultury i Nauki, darem Związku Radzieckiego.

Oddano do użytku znaczną część śródmieścia Starego Gdańska. Odbudowuje się dzielnice mieszkaniowe we Wrocławiu, Szczecinie i w szeregu innych poważnie zniszczonych miast Ziemi Odzyskanych. Z pietyzmem odbudowuje się zabytki.

Odbudowano i rozbudowano zniszczone urządzenia komunikacyjne, mosty, sieć wodociągowa — kanalizacyjną, sieć elektryczną i telefoniczną.

W latach 1945 — 1953 odbudowano oraz zbudowano 1200 tys. izb mieszkalnych, wyposażając je w nowoczesne urządzenia. W roku 1953 zostanie w miastach oddanych do użytku 135 tys. izb mieszkalnych, podczas gdy w roku 1949 oddano do użytku 66,3 tysięcy izb.

Pomimo tego wzrostu budownictwa mieszkaniowego jest ono jednak niedostateczne w stosunku do rosnących potrzeb, wynikających ze wzrostu zatrudnienia. Rozwija się akcja remontowa budynków mieszkaniowych. W roku 1953 państwo przeznaczyło na remonty mieszkaniowe sumę ponad 530 mln. zł, tj. około czterokrotnie więcej niż w roku 1949. Jednakże należy stwierdzić, że w zakresie remontów istnieje nadal wielkie zaniedbanie.

72. Rozwojowi budownictwa mieszkaniowego towarzyszyła rozbudowa urządzeń komunalnych, która objęła w szerokim zakresie zaniedbane w okresie Polski kapitalistycznej dzielnice robotnicze i przedmieścia. Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój gospodarki komunalnej w miastach wzrosły w roku 1953 o ponad 117 proc. w porównaniu z rokiem 1949. W toku realizacji znajduje się budowa wielkich inwestycji wodociągów grupowych dla zaopatrzenia w wodę Śląska oraz Łodzi. Jednakże należy stwierdzić, że budownictwo komunalne nie nadąża za rozwojem budownictwa przemysłowego i nowych osiedli mieszkaniowych, a także za potrzebami szybko wzrastającej ludności w miastach istniejących.

73. W dziedzinie ochrony zdrowia liczba łóżek w szpitalach wzrosła w porównaniu z rokiem 1949 o ponad 43 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 o ponad 77 proc. Liczba lekarzy zwiększyła się w porównaniu z rokiem 1949 o około 63 proc. Na 100 tysięcy mieszkańców przypada obecnie już 55 lekarzy, podczas gdy w r. 1938 przypadało 37 lekarzy. Sieć urządzeń ochrony zdrowia jest jednak niedostateczna i wymaga dalszego zwiększenia dla zapewnienia należytej opieki zdrowotnej.

74. Nastąpił wielki rozwój szkolnictwa wszystkich rodzajów przy stałym podnoszeniu stopnia organizacyjnego i sprawności nauczania. Jednocześnie został zlikwidowany analfabetyzm jako zjawisko masowe. Liczba uczniów w szkołach podstawowych objęła pełną liczbę dzieci w wieku szkolnym. Liczba szkół pełnych 7-klasowych wzrosła w r. 1953 w porównaniu z r. 1949 o około 3,7 tys. Liczba uczących się w szkołach średnich ogólnokształcących i w zawodowych oraz wyższych na 10 tys. mieszkańców osiągnęła w roku 1953 — 332 osoby wobec 136 osób w roku 1938.

75. Zasadniczy postęp poczyniono w dziedzinie upowszechnienia kultury. Nakład książek zwiększył się z 29,2 mln. egzemplarzy w r. 1937 i 72,9 mln. egzemplarzy w roku 1949 do 82,2 mln. egzemplarzy w roku 1953, a dzienny nakład gazet wzrósł z 0,9 mln. egzemplarzy w roku 1938 do 4,9 mln. egzemplarzy w roku 1953. Rozwinięła się sieć bibliotek, teatrów, świetlic oraz kin, zwłaszcza na wsi.

76. Z dotychczasowego przebiegu wykonania Planu 6-letniego wynikają następujące wnioski: zadania Planu 6-letniego w dziedzinie wzrostu poziomu życiowego ludności — pomimo nowych osiągnięć w tej dziedzinie — nie zostały w okresie 1950—53 w pełni wykonane. Należy stwierdzić, iż nie wykorzystano w pełni wszystkich istniejących możliwości dla zapewnienia w latach 1950—53 wydatniejszej poprawy położenia materialnego ludności. Dlatego konieczne jest — zgodnie z wymogami podstawowego prawa ekonomicznego socjalizmu — osiągnięcie wydatnego polepszenia położenia materialnego mas pracujących w mieście i na wsi w ciągu

najbliższych lat. Poprawę poziomu życiowego mas pracujących należy osiągnąć przez:

a) wzrost płac realnych pracowników oraz wzrost dochodów pracującego chłopstwa m. in. przez politykę stopniowego obniżania cen na artykuły masowego użytku,

b) rozwój gospodarki mieszkaniowej i komunalnej,

c) rozwój budownictwa socjalnego i kulturalnego.

77. Należy stworzyć warunki dla wzrostu w ciągu lat 1954—55 płac realnych pracowników oraz dochodów pracujących chłopów o około 15 proc. Wzrost dochodów będzie realizowany przez konsekwentnie przeprowadzaną politykę stopniowej obniżki cen artykułów konsumpcyjnych, wzrost płac w oparciu o zwiększenie wydajności pracy, wzrost produkcji i towarowości gospodarki chłopskiej.

Wzrastający poziom dochodów ludności zostanie zabezpieczony przez odpowiedni wzrost masy towarów i usług. Na podstawie zwiększenia produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów konsumpcyjnych obroty uspołecznionego handlu detalicznego i zakładów żywienia zbiorowego zostaną zwiększone w cenach porównywalnych o ponad 20 proc., przy równoczesnym znacznym wzbogaceniu asortymentu towarów i poprawie ich jakości. Handel uspołeczniony winien wzmocnić oddziaływanie na przemysł tak, aby rodzaj, asortyment i jakość wytwarzanych towarów odpowiadały wrażliwym wymaganiom ludności i aby zaprzestano produkcji towarów nie cieszących się popytem. Równocześnie winna nastąpić wydatna poprawa w obsłudze ludności przez handel uspołeczniony. Należy zwiększyć sprawność uspołecznionego handlu przez lepsze przystosowanie rozdzielników towarowych i asortymentów do potrzeb i życzeń konsumentów, lepsze wykorzystanie lokalnych źródeł zaopatrzenia, zastrzeżenie walki z biurokryzmem w aparacie handlowym, ulepszenie obsługi w sklepach.

78. Sieć sklepów handlu uspołecznionego winna w roku 1955 zwiększyć się w porównaniu z rokiem 1953 o około 4 tysiące, w tym na wsi o około 2 tysiące. Szczególnie należy rozwinąć sieć handlową w nowych osiedlach mieszkaniowych i usunąć istniejące na tym odcinku zaniedbania. Wydatnie należy zwiększyć liczbę zakładów żywienia zbiorowego oraz poprawić jakość posiłków i obsługi konsumentów.

Należy rozwinąć sieć oddziałów zaopatrzenia robotniczego i usprawnić ich pracę.

79. Należy zwiększyć budownictwo mieszkaniowe w miastach i osiedlach robotniczych. W roku 1955 należy oddać do użytku 162 tys. izb mieszkalnych, tj. o około 29 proc. więcej niż w 1953 r., w tym w Warszawie około 29 tys. izb, a na Śląsku ok. 36 tys. izb. Należy wydatnie zwiększyć remonty budynków mieszkaniowych.

80. Państwo przeznaczy na remonty izb mieszkalnych w 1954 roku ponad 820 mln. zł i w 1955 roku ponad 1.120 mln. zł wobec 530 mln. zł w 1953 roku. Działalność remontowa zostanie zabezpieczona w niezbędnej ilości materiałów budowlanych przy usprawnieniu wykonawstwa ze strony państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstw remontowo-budowlanych. Jednocześnie państwo zwiększy sprzedaż materiałów budowlanych szczególnie dla ludności wiejskiej oraz na cele budownictwa indywidualnego w miastach.

81. Państwowe nakłady na rozwój urządzeń komunalnych zostaną zwiększone w roku 1955 do 1,2 miliarda zł, tj. o 26 proc. więcej w porównaniu z rokiem 1953. Zostanie usprawniony transport miejski przez wzrost liczby wozów tramwajowych, autobusowych i trolejbusowych, dalszą rozbudowę zaplecza technicznego i znaczne polepszenie gospodarki remontowej taboru.

82. Nakłady inwestycyjne na budownictwo socjalne i kulturalne zostaną zwiększone w roku 1955 do 1,7 mld. zł, tj. o 34 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

83. Ulegną poprawie warunki pracy i odpoczynku robotników. Nastąpi to w szczególności przez:

a) polepszenie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

Nakłady na ten cel zostaną wydatnie zwiększone,

b) normalizacja reżimu dnia roboczego a zwłaszcza przez znaczne zmniejszenie nadmiernej liczby godzin nadliczbowych, przede wszystkim w przemyśle węglowym,

c) dalszy rozwój wczasów pracowniczych.

Osiągnięty, dzięki ofiarnej i patriotycznej pracy polskiego ludu pracującego, poziom rozwoju sił wytwórczych i dotychczasowe wyniki gospodarcze uzyskane w okresie czterech lat Planu 3-letniego napawają słuszną dumą cały naród polski i pozwalają stwierdzić, że w ciągu następnych dwu lat w pełni możliwe jest urzeczywistnienie postawionej przez partię zadania podniesienia poziomu życiowego mas pracujących.

Druga, wiodąca do tego celu, jest wydatne zwiększenie przede wszystkim produkcji rolnej, a także przemysłu lekkiego i spożywczego, produkującego artykuły szerokiego spożycia.

Nieodzownym warunkiem zwiększenia produkcji rolnej i przewyższenia dysproporcji pomiędzy rozwojem przemysłu, a pozostającym znacznie w tyle rozwojem rolnictwa jest silniejsze oparcie rozwoju produkcji rolnej o pomoc rozwijającego się przemysłu środków produkcji oraz nieustanne umacnianie sojuszu robotniczo-chłopskiego przy dalszym ugruntowaniu kierowniczej roli klasy robotniczej.

Państwo ludowe udzielił pracującemu chłopstwu jeszcze wydatniejszej — i bardziej wszechstronnej pomocy wyrażającej się w zwiększonych nakładach inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, w zwiększonej ilości materiałów budowlanych dla wsi, zaś klasa robotnicza wysiłkiem swym dopomoże w zaopatrywaniu wsi w coraz większą ilość doskonalszych maszyn i narzędzi rolniczych, traktorów, części zamiennych, nawozów sztucznych oraz artykułów codziennego użytku.

W oparciu o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego, fundamentu władzy ludowej, w oparciu o rozwój socjalistycznego przemysłu, podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej w oparciu o twórczą energię ofiarną pracę polskich mas ludowych, z bohaterką klasą robotniczą na czele oraz w oparciu o wszechstronną i bezinteresowną, prawdziwie braterską pomoc Związku Radzieckiego i współpracę ze wszystkimi krajami obozu socjalizmu, Polska Ludowa może dziś śmiało likwidować powstałe nierównomierności w rozwoju gospodarki narodowej i szybko posuwać się naprzód po drodze budownictwa socjalistycznego. W realizacji nakreślonych zadań gospodarczych na najbliższe dwa lata wielką rolę przy pada naszej partii. Od jej aktywności zależy w decydującej mierze powodzenie sprawy. Rzeczą najważniejszą jest uświadomić wszystkim członkom partii i szerokim masom bezpartyjnym istotną treść zadań i drogi prowadzące do ich wykonania.

Właśnie obecnie, gdy partia wyusza na plan pierwszy konkretne zadania poprawy warunków materialnych, kulturalnych i socjalnych ludzi pracy, wszystkie organizacje partyjne, wszystkie organy państwa, związki zawodowe, organizacje społeczne, wszyscy ludzie pracy winni poczytywać za swój najważniejszy obowiązek stałe zwiększanie produkcji przemysłowej i rolnej i podnoszenie jej jakości, podnoszenie poziomu wydajności pracy oraz obniżanie kosztów produkcji, gdyż stanowi to niezbędny warunek poprawy stopy życiowej mas pracujących.

Komitet Centralny PZPR wzywa wszystkich członków partii, wzywa robotników, pracujących chłopów i inteligencję pracującą do rozwinięcia twórczej inicjatywy dla wykonania zadań stojących przed gospodarką narodową w ciągu najbliższych dwóch lat, a w szczególności do szeregowego rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa pracy w mieście i na wsi, zmierzającego do podniesienia ilości i jakości produkcji, do pełnego opanowania techniki, osiągnięcia wzrostu wydajności pracy i obniżki kosztów własnych i tą drogą do stałego podnoszenia poziomu życiowego mas pracujących.

Komitet Centralny PZPR wyraża przekonanie, że w oparciu o wysiłek mas pracujących miast i wsi — Plan 6-letni — jako całość zostanie zwycięsko wykonany, że w ciągu dwóch lat osiągnięta zostanie wydatna poprawa położenia materialnego robotników, chłopów pracujących i inteligencji pracującej i w ten sposób dzięki rosnącej aktywności mas stworzone zostaną warunki dla dalszego marszu po drodze budownictwa socjalistycznego dla zwiększenia siły gospodarczej i obronnej kraju, dla dalszego systematycznego wzrostu dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego mas pracujących w mieście i na wsi.

Rolniku! Dobrobył twój ośraz twojej wsi zależy od uczciwej i terminowej realizacji twoich zobowiązań!

Chłopi z Malinówki dobrze służą ojczyźnie

Dużo gromad w woj. lubelskim wywiązało się już całkowicie z obowiązkowych dostaw zboża. Niektóre gromady wykonały swoje plany z nadwyżką.

Należy do nich również gromada Malinówka w gmnie Suchowola (pow. Zamość), która zrealizowała obowiązkowe dostawy zboża w 117%. W jaki sposób osiągnięto ten sukces?

Po przeprowadzeniu akcji omlotowej soltys gromady Bolesław Kurzyński oraz miejscowi aktywiści (wyróżnić należy Stanisława Szypra i Tadeusza Dyducha) zwrócili główną uwagę na obowiązkowe dostawy zboża. Tłumaczyli oni chłopom na czym polega sojusz robotniczo-chłopski, dlaczego wszyscy powinni jak najszybciej wywiązać się ze swych obowiązków względem państwa.

Ponieważ aktywiści cieszyli się dużym zaufaniem i szacunkiem gromady, potrafili pociągnąć za sobą większość chłopów. Za ich przykładem w końcu lipca i na początku sierpnia odwieźli zboże na punkt skupu: Władysław Grela, Stanisław Szygar, Bronisław Wnuk, Józef i Stanisław Sokolowscy, Zofia Solaczek, Stanisław Szykula i inni.

Z kolei każdy chłop, który wykonał plan w 100% stawał się aktywistą, wpływał na swych sąsiadów, by również odstawili zboże. W ten sposób rosła liczba aktywistów, a rezultaty akcji skupu zboża były coraz lepsze.

Na zebraniu gromadzkim w dniu 8 sierpnia, chłopcy z Malinówki wezwali do współzawodnictwa wszystkie gromady gminy Suchowola i zobowiązali się, że do końca sierpnia wywiążą się z obowiązkowych dostaw zboża w 100%.

Na tym zebraniu soltys publicznie skrytykował tych, którzy ociągali się jeszcze z dostawami (m. in. Jana Lalika i Jana Dyducha). Poparła go większość chłopów gromady. Władysław Fałaga udowodnił, że ich gromada ma wszelkie możliwości, by wykonać plan skupu zboża w okresie tygodnia. I rzeczywiście już 24 sierpnia chłopcy z Malinówki wykonali plan w 117%.

W tym wspólnym wysiłku, w tej walce o chleb wyrósł bojowy aktyw chłopski i rozwinął swą pracę zespół gromadzkim. Z inicjatywy zespołu na zebraniu w dniu 17 października gromada podjęła nowe zobowiązanie. Chłopcy postanowili do końca października wywiązać się w 100% z obowiązkowych dostaw ziemniaków i wezwali do współzawodnictwa gromadę Trzpieciny.

Na drugi dzień po zebraniu wielu chłopów odwoziło resztę ziemniaków na punkt skupu. Do nich należą: Andrzej Szpinda, Józef Marzec, Wawrzyniec Derda, Józef Wójcila, Genowefa Krukina i inni.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje Stefania Szykula, córka Jana, która nie tylko wywiązała się z obowiązkowych dostaw ziemniaków, ale także wykonała plan w zakresie żywności i mleka, jak również zapłaciła wszystkie 4 raty podatku gruntowego.

Dobrze wywiązuja się ze swych obowiązków: Tadeusz Belz i Eugeniusz Belz, pomagając poza tym soltysowi w jego pracy polityczno-uwieladniającej.

Przykład gromady Malinówka oddziaływanie korzystnie na sąsiednie gromady. Z aktywistów Malinówki biorą przykład aktywiści innych gromad, biorą przykład wszyscy małorolni i średniorolni chłopcy, wszyscy ci, którym droga jest ludowa ojczyzna, którym drogi jest pokój.

M. Ch.

Zdzisław Dudek

Inż. Wynalazczości w FSC im. B. Bieruta

Znaczenie radzieckiej literatury technicznej dla postępu technicznego i wynalazczości

Wspaniałe osiągnięcia techniki i nauki radzieckiej, były mało znane technikom i inżynierom polskim w okresie międzywojennym. Dzisiaj mamy możliwość szczegółowego zapoznania się z przodującą myślą techniczną, zawartą w bogatej i cennej technicznej literaturze radzieckiej.

Przemysł motoryzacyjny w ZSRR to gigant wypuszczający setki rozmaitych typów wozów. Produkcja w tak ogromnych rozmiarach, ciągłe doskonalenie przemysłu motoryzacyjnego jest możliwe dzięki pracy naukowców, instytutów, biur projektowych, wynalazkom i usprawnie-

niom racjonalizatorskim w fabrykach.

Studiowanie radzieckiej literatury technicznej pozwala nam zapoznać się ze wspaniałymi osiągnięciami Kraju Rad i wprowadzić u nas najnowsze techniki, cenne metody zwiększające wydajność pracy.

Dla przykładu podam fakt z praktyki naszej FSC im. Bolesława Bieruta. Powstały u nas trudności przy ostrzeniu noży profilowych do czterostronnych głowic frezerskich przy obróbce szkieletu kabiny samochodu „Lublin 51”. W naszym biuletynie tematycznym podaliśmy to zagadnienie do rozwiązania. Wiele osób głowilo się nad nim bezskutecznie. Jed-

nakże młody technik Kazimierz Deryło oraz inż. Jan Brauer, którzy pilnie studiują literaturę radziecką natrafili na książkę autorów P. S. Rożkow i W. S. Ribałko pt. „Naladka i zatoczką rleżuszczyego Instrumenta w drzewoobrotki”. W książce tej (o narzędziach do obróbki drewna) przedstawiony jest schemat ciekawego rozwiązania głowicy z nożami krążkowymi. Schemat ten naprowadził ob. ob. Deryło i Brauera na pomysł zastosowania do nowej obrabiarki konstrukcji opartej na rozwiązaniu zawartym w tej książce radzieckiej. Trudność została usunięta, a zastosowanie projektu w produkcji da następujące korzyści: — utrzymanie stałego profilu, (co jest niezwykle ważne), — łatwość ostrzenia noży (gdyż otrzymamy tylko jedną płaszczyznę) — ogromne przedłużenie żywotności noży i głowicy — zmniejszenie pracochłonności robót — zwiększenie bezpieczeństwa stwa pracy.

Inny przykład: ob. Sadtkowski zgłosił projekt przyrządu do wiercenia otworów w sworzniach pod zawleczki z możliwością dokładnego ustawienia. Jednakże po przestudiowaniu książki technicznej A. K. Goroszkowa pt. „Prisposoblenja dla metalobieżuszczyh stankow” uzupełnił konstrukcję przyrządu wzorując się na rozwiązaniu podanym przez autora radzieckiego. Dzięki temu przyrząd stał się uniwersalny.

Takich przykładów można by przytoczyć o wiele więcej.

Słusznie Witeczymiszyn studiując literaturę radziecką pogłębił swe wiadomości techniczne, ekonomiczne, co sprawiło, że patrzy teraz innym okiem na swą pracę. Ob. Witeczymiszyn stara się, gdzie tylko może usprawnić pracę. Cztery jego projekty racjonalizatorskie zostały zastosowane w produkcji.

Korzystanie z bogatej technicznej literatury radzieckiej pozwala na wprowadzenie wyższej techniki.

Studiowanie radzieckich książek technicznych przez naszych racjonalizatorów różnych branż wpływa na podniesienie wartości ekonomicznej projektów. Zyskuje na tym zakład, nasza gospodarka narodowa i sam racjonalizator, gdyż im większa jest wartość ekonomiczna projektu tym większe są oszczędności, tym większa jest nagroda, 197 zgłoszonych projektów racjonalizatorskich i 95 wprowadzonych do produkcji w bieżącym roku to w niemałym stopniu wpływ literatury radzieckiej. Wśród przykładów naszych radzieckich przysiędź sprawiło, że zagadnienie oszczędności i obniżki kosztów własnych nurtuła załoga, a liczne projekty wdrażają o nowym stosunku naszych racjonalizatorów do zakładu pracy.

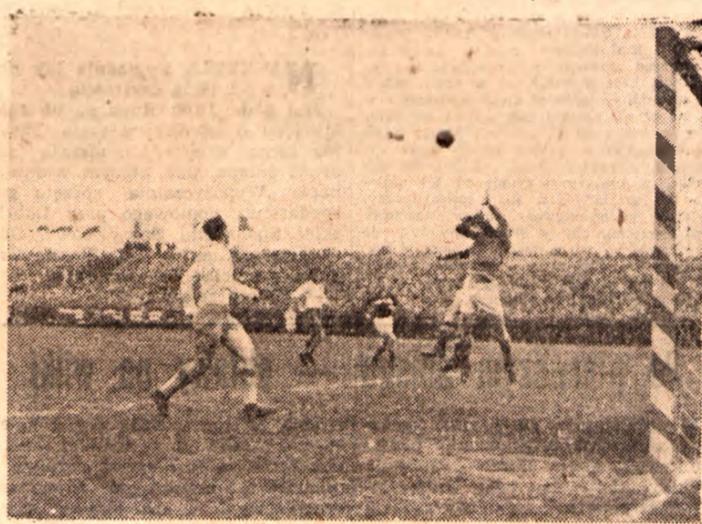
Właśnie wzorując się na radzieckich przykładach 9 robotniczo-inżynierskich brygad przystąpiło do opracowania trudniejszych rozwiązań. W brygadach tych wiedza i doświadczenie wykwalifikowanych pracowników inżyniersko-technicznych w połączeniu z twórczą inicjatywą oraz praktycznym doświadczeniem robotników zapewnia kompleksowe ujawnianie oraz wykorzystanie rezerw produkcyjnych. Zamiat wyczerpać fragmentaryczne zadania techniczne, brygada podpisuje umowę socjalistyczną zobowiązując się nie tylko do opracowania projektu racjonalizatorskiego, ale również do wprowadzenia go w życie. Tak właśnie pojmują swą rolę i zadania czerpląca z radzieckich pism technicznych natchnienie do pracy robotniczo-inżynierska brygada inżyniera Tomaszewskiego w skład której pcha inż. Tomaszewskim wchodzi: tow. Nowak, — tolerz oraz tow. Buczek i tow. Graniczka — ślusarze.

Każdy racjonalizator, każdy świadomy pracownik powinien szeroko czerpać z bogatej skarbnicy radzieckiej wiedzy technicznej. Pozwoli to lepiej i szybciej wykonać nasze zadania.

A. O.

korrespondent terenowy

SPARTAK MOSKWA — REPREZENTACJA ŚLĄSKA 3:2

Pierwszy występ mistrzowskiej drużyny piłkarskiej Związku Radzieckiego „Spartak” (Moskwa) która dnia 1.XI br. spotkała się w Chorzowie z reprezentacją Śląska, przyniosła jej zasłużone zwycięstwo 3:2. Na zdjęciu: fragment pod bramką Śląska. (CAF — fot. Seko)

Korespondenci działu partyjnego donoszą:

NIE POWTARZAC BŁĘDÓW

Nowy rok szkolenia partyjnego zapoczątkowała w powiecie krańickim narada aktywów, która odbyła się 19 ub. m.

Już na progu nowego roku szkoleniowego ujawniły się te same niedociągnięcia, co w roku ubiegłym. Narada rozpoczęła się z kilkugodzinnym opóźnieniem frekwencja wyniosła zaledwie 50%.

Również seminarium z wykładami, które odbyły się zaraz po naradzie miały wiele niedociągnięć. Przeprowadzono je w salach, gdzie ciągle ktoś przeskądzał, telefonował itp. co utrudniało pracę. Prawie jedna trzecia wykładowców nie brała udziału w seminarium, a niektórzy jak tow. Anulewicz z KFWM i tow. Grzesiak dopiero na naradzie aktywów dowiedzieli się, że są wykładowcami i brali udział w seminarium bez przygotowania. Wiele niedociągnięć zostało spowodowanych tym, że wydział propagandowy KP w Krańniku nie dokonał właściwego podziału zadań wśród seminarzystów. I tak seminarium z wykładowcami kół studiowania historii KPZR przeprowadził tow. Lipnicki, który miał prowadzić zajęcia z wykładowcami szkół politycznych i do prowadzenia tego zajęcia został przygotowany przez Woj. Ośrodek Szkolenia Partyjnego. Wynik tego przesunięcia tow. Lipnickiego był taki, że musiał on ograniczyć czas trwania seminarium z 2 dni do jednego, gdyż nie mógł bez przygotowania prowadzić dwudniowego seminarium. Odbito się to również na zajęciach z wykładowcami szkół politycznych. Prowadził je seminarzysta, który nie był uprzednio na seminarium w Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia Partyjnego, chociaż obowiązuje zasada, że żaden kierownik seminarium nie może prowadzić zajęć w powiecie, o ile przed tym nie zo-

stanie przekonsultowany na seminarium.

Wszystkie te niedociągnięcia a więc: słaba frekwencja, niedbałe przygotowanie seminarium, wprowadzenie chaosu do pracy kierowników seminarium, lekceważenie zasady, że do prowadzenia seminarium i zajęć na kursach mogą być dopuszczeni tylko ci towarzysze, których opanowanie materiału zostało sprawdzone (na wojewódzkim lub powiatowym seminarium) — nie są czymś nowym. Cechowały one pracę szkoleniową w powiecie krańickim w okresie całego ubiegłego roku, były przedmiotem wielu obrad i uchwał, niejednokrotnie piętnowano je na zebraniach. Fakt, że nie w tej sytuacji nie zmieniło się świadczy o tym, że w powiecie krańickim nie dokonano niezbędnych przygotowań do rozpoczęcia nowego roku szkoleniowego. Trzeba więc, aby Komitet Powiatowy wyciągnął nareszcie właściwe wnioski z tego stanu rzeczy, usunął ostatecznie braki w pracy wydziału propagandy i zmobilizował cały aktyw, w taki sposób, aby niedociągnięcia bezpowrotnie zniknęły.

Musi nastąpić poprawa w zakresie organizacji szkolenia partyjnego, podniesienia jego poziomu i wyników.

Lech Zbyszewski
Krańnik

W MACOSZYNI MAŁYM ORGANIZACJA PODSTAWOWA NIE WALCZY O REALIZACJĘ PLANU OBOWIAZKOWYCH DOSTAW

Z 47 gospodarstw gromady Macoszyń Mały (gm. Sobibór, pow. Włodawa) kilkanaście całkowicie wykonało już plany obowiązkowych dostaw zboża. Ogółem plan gromady zrealizowany został w około 70%. Na tym jednak poprzestano. Nie robi się dalej nic, aby reszta

zboża została odstawiona do punktów skupu. Soltys gromady Jan Pawelec twierdził, że wśród zalegających są i tacy, którym należałoby przyznać ulgi. Ale też nikt nie interesuje się tym, żeby w wypadkach uzasadnionych, ulgi te zostały przyznane.

Organizacja partyjna w Macoszyń Małym powinna zająć się tym, aby reszta zboża została odstawiona, powinna też zatroszczyć się o to, aby przyznano ulgi uprawnionym do tego chłopom.

Towarzysze z Macoszyń zadowolili się tym, że 11 z nich na 13 całkowicie spełniło swoje obowiązki i nawet nie zastanawiają się dlaczego 2 członków partii: Mieczysław Dworak i Władysław Stec zalegają częściowo ze zbożem. Nie troszczą się też wcale o bezpartyjnych uważając, że wystarczą, iż dobrym przykładem pokazali gromadzie, jak należy wypełniać obowiązki wobec państwa. A przykład to jeszcze nie wszystko. Dowodem tego jest fakt, że do stuprocentowego wykonania planu przez gromadę jest jeszcze daleko. Trzeba więc, aby członkowie partii omówili na zebraniu partyjnym dotychczasowy przebieg dostaw zboża i rozpoczęli pracę uświadamiającą. Trzeba, aby towarzysze z Macoszyń prowadzili indywidualne rozmowy z chłopami, wyjaśniali im znaczenie obowiązkowych dostaw. Do tej pracy powinni też wciągnąć tych bezpartyjnych, którzy jako jedni z pierwszych w gromadzie wykonali plan dostaw, takich jak Józef Grzybowski, Władysław Kozaczuk, Czesław Grzelak, Józef Kwiatkowski i wielu innych.

Należałoby też omówić przebieg dostaw zboża na zebraniu koła ZSCh i na zebraniu gromadzkim. Wszystkie te formy pracy politycznej powinny towarzyszyć z Macoszyń Małego wykorzystaniu. Trzeba zerwać z biernością, zbliżyć się do bez-

partyjnych i więcej troszczyć się o całą gromadę, która powinna widzieć w organizacji partyjnej swoją przewodniczkę. Macoszyń Mały ma wszelkie warunki ku temu, aby plan dostaw zboża wykonać w 100%.

L. M.
korrespondent terenowy

W ZAKŁADACH OWOCOWO-WARZYWNIACZYCH W MILEJOWIE ZANIEBANO PROJEKTY MASOWO-POLITYCZNE

Organizacja partyjna w Zakładach Milejowskich nie docenia znaczenia pracy propagandowej. Towarzysze w tej organizacji obojętnie patrzy na to, że w zakładzie nie ma gazetki ściennej i „Błyskawic”, że w świetlicy nie prowadzi się żadnej pracy wychowawczej z załogą, a organizacje masowe nie przejawiają prawie żadnej działalności. A przecież w Milejowie istnieją wszelkie warunki, aby organizacja podstawowa kształtowała świadomość socjalistyczną załogi, aby rozwinąć propagandę pogładową, nadać rozmach życiu świetlicowemu, zorganizować odczyty na tematy gospodarczo-polityczne, dyskusje nad przeczytanymi książkami itp.

Trzeba, aby towarzysze z Milejowskich Zakładów zastanowili się na zebraniu partyjnym nad dotychczasową pracą w tym zakresie. Należałoby również przeanalizować pracę członków partii odpowiedzialnych za działalność organizacji masowych, wskazać im na ich zadania i pomagać w ich wykonaniu.

Jeśli cała organizacja podstawowa będzie doceniała znaczenie pracy masowo-politycznej we wszystkich jej formach, jeśli członkowie partii osobistym przykładem pokażą jak ją należy prowadzić — istniejące zaniedbania zostaną szybko usunięte.

A. O.

korrespondent terenowy

Ze wszystkich fabryk, spółdzielni i warsztatów pracy napływają meldunki o zwycięskim wykonaniu zobowiązań na cześć Wielkiego Października

Zobowiązania październikowe? — Oczywiście podjęliśmy i realizujemy je pomyślnie — mówi uśmiechając się wesoło prezes Spółdzielczego Zakładów Pracy Niewidomych — ob. Sekowski.

Realizacja Czynu Październikowego przyniosła 80 tysięcy oszczędności ponad plan oraz milion złotych oszczędności.

W spółdzielni panuje nastrój prawdziwego socjalistycznego współzawodnictwa pracy. Hasło: „Kto szybciej i lepiej wykona swe zobowiązanie” opanowało całą załogę.

W Czynie Październikowym wyróżnił też nowi przodownicy jak Stanisław Gałązka, Mieczysław Nizioński, Konstanty Szoka.

— Nasza załoga — opowiadają z dumą robotnicy — już po raz drugi zdobyła sztandar przodkowi we współzawodnictwie pracy między spółdzielniemi inwalidów.

Ob. Maria Żołnierowicz dodaje: — Chcemy pracować, bo rozumiemy, że nasza praca jest państwu potrzebna. Strata wzroku nie skazała nas na bezczynność. Na równi z innymi pracujemy, uczymy się i bawimy.

W spółdzielni rozwija się życie kulturalno-oświatowe. Istnieje zespół świetlicowy który ma znaczne osiągnięcia.

Szczególnie żywą działalność przejawiają: kółko muzyczne, śpiewacze i recytatorskie. Warto dodać, że członkowie zespołu recytatorskiego brał udział w eliminacjach wojewódzkich. Marja Żołnierowicz zakwalifikowała się do eliminacji centralnych, Bolesław Błażejczyk otrzymał nagrodę.

Komisja kulturalno-oświatowa realizując zobowiązanie na cześć rocznicy Rewolucji Październikowej i Miesiąca Poglębnienia Przyjaźni Pol-

sko-Radzieckiej zorganizowała kurs Wszecnicy Radiowej i kurs języka rosyjskiego.

W zakładzie jest również koło ZMP, które ma poważne osiągnięcia.

— Entuzjazm młodzieży udziela się i nam starszym — mówi 66-letni Antoni Grzegorzczak, który stanął również do współzawodnictwa październikowego.

ZIELNIK FALMIRZA Z 1534 R. DWIE KSIĄŻKI Z BIBLIOTEKI ZYGMUNTA AUGUSTA PONAD 10.000 STARODRUKÓW I 22 INKUNABULÓW

znajduje się biblioteka im. H. Łopacińskiego w Lublinie

Biblioteka im. H. Łopacińskiego w Lublinie może poszczycić się ciekawymi i objętościowo okazałymi zbiorami starodruków. Spośród nich wymienić trzeba jako jedno z ciekawszych, dwa egzemplarze pochodzące z biblioteki Zygmunta Augusta, wydane w latach 1551 i 1563. Książki te w pięknych skórzanych oprawkach ozdobianych renesanso-

wymi arabskimi łatwo poznać po sygnaturze umieszczonej na drugiej okładce.

Spośród dwudziestu dwóch inkunabułów znajdujących się w zbiorach biblioteki, trzeba wymienić traktat filozoficzny Boehlinsa — De consolatione Philosophie wydany w Norymberdze w roku 1476.

Jako wyjaśnienie trzeba dodać, że w bibliotekarstwie inkunabułami nazywa się wszelkie starodruki wydane do 1500 r.

Posiadając one ciekawy oryginalny krój czcionek, które naśladują w swym charakterze pismo ksiąg pisańnych ręcznych. Inicjały są wykonane techniką ręczną. Najciekawszym z starodruków znajdujących się w bibliotece jest Zielnik Falmirza z 1534 r. utrzymany w charakterze średniowiecznym — encyklopedyczny zbiór wiadomości o świecie. Zielnik ilustrowany jest licznymi drzeworytami.

Najwięcej druków dotyczących Lublina posiada biblioteka z XVIII wieku. Ciekawą pozycję zajmuje wśród nich praca Bergmzoniego z zawodu lekarza pt. „Lublin podług ustaw medyki utworzonej”. Autor opisuje tu porządku, a raczej nieporządku panujące w osiemnastowiecznym Lublinie.

W zbiorach rękopisów, najstarsze pochodzą z XIV wieku. Są to przeważnie archiwalia dotyczące Lubelszczyzny. Znajdujemy wśród nich „Przywilej z Wawolnicy” wydany przez regentkę Elżbietę sprawującą władzę za Ludwika Węgierskiego oraz dokumenty zebrane przez Łopacińskiego dotyczące cechów Lubelszczyzny i Lublina.

Jako jeszcze jedną ciekawostkę można wymienić „kleszonkowy” atlas Merkatora o wymiarze 20—30 cm z 1628 r. zaopatrzonej w mapy wykonane techniką miedziorytowa. (t. d.)

Zastawy stołowe, odkurzacze, szatkownice

można otrzymać

w »Wypożyczalni sprzętu gospodarstwa domowego«

NA PIERWSZY RZUT OKA DOZNAJE SIĘ WRAŻENIA, IŻ JESTEŚMY W SKLEPIE KOMISOWYM. NA PÓLKACH PEŁNO ROZMAITYCH NACZYŃ. OBOK DŁUGICH SZEREGÓW KUFLI, KIELISZKÓW, FILIZANEK WYRASTAJĄ STOSY TALERZY I PODSTAWEK. JESZCZE DALEJ WIDĄC PRASY DO OWOCÓW, PRODIŻE ELEKTRYCZNE I GAZOWE, WYZYMACZKI, ŻELAZKA DO PRA-SZERWANIA, A NAWET... ADAPTERY.

NACZYNIA wyglądają jak nowe i lnią czystością.

Jest godz. 16.00. Ruch na ul. 1-go Maja coraz bardziej wzrasta. Teraz już coraz częściej otwierają się drzwi sklepu, nad którym widnieje napis „Wypożyczalnia sprzętu gospodarstwa domowego przy Lubelskiej Spółdzielni Spożywców”. Obsługująca klientów ob. Wanda Zakowa ma pełne ręce roboty.

— Proszę żelazko.

— Dla mnie duży serwis talerzy.

Jeszcze ktoś prosi wyzmaczkę.

Ob. Zakowa sprawdza legitymację, gdyż jedynie członkowie LSS mają prawo do wypożyczenia.

— Wypożyczalnia istnieje już od 3 lat — mówi ob. Zakowa — ale takiego zainteresowania naszą placówką jak obecnie, jeszcze nie pamiętam.

— Jakie są przyczyny wzrostu usług wypożyczalni?

— Przede wszystkim dobra jakość wypożyczanych przedmiotów i stosunkowo niskie opłaty. Np. za szatkówkę do froterowania pobieramy tylko 3 zł. za dobę. Od prasy do owoców 2,50 zł, a od łyżek, kufli i kieliszków zaledwie po 5 gr.

— Czy macie jakieś plany rozszerzenia asortymentu wypożyczanych przedmiotów?

— Tak. Już wkrótce wypożyczalnia będzie posiadała szatkownice do kapusty, walizki, sanki dziecięce, łyżwy a nawet czynna będzie na miejscu waga do ważenia niemowląt.

W TEJ chwili znów ktoś przerywa naszą rozmowę. To ob. Władysław Grzesiak, który mieszka przy ul. M. Buczka 7 m. 3 przyniósł odkurzacze elektryczny.

— Dzięki wypożyczeniu odkurzaczy w ciągu krótkiego czasu zaoszczędziłem żonie kilkanaście godzin ciężkiej i żmudnej pracy — mówi z zadowoleniem ob. Grzesiak.

Ob. Helena Młasiak przyniosła wypożyczony walek do malowania.

— Sama malowałam — mówi ob. Młasiak — miejscami wyszło nieco krzywo. Walek jest jednak zupełnie dobry i w tym wypadku nie ponosi on żadnej winy.

Tak więc dzięki wypożyczalni, za niską opłatą możemy ułatwić sobie pracę i nie narażać się na większy wydatek. Dobrze by było, gdyby LSS pomyślała o takiej wypożyczalni dla szerszego ogółu a nie tylko dla swoich członków.

GOS

Prof. Adam Wyleżyński

Przed koncertem Filharmonii

SERGIUSZ RACHMANINOW

koncert fortepianowy c-moll

Kompozytorska działalność Rachmaninowa miała być znana od jego działalności, jako jednego z najświetniejszych pianistów-wirtuozów. W ostatnich czasach jednak znacznie wzrosło zainteresowanie twórczością Rachmaninowa, która zdobyła wziętość w całym świecie muzycznym. Rachmaninow bowiem jest autorem licznych dzieł o pierwszorzędnej wartości (opera „Aleko”; trzy symfonie, poematy symfoniczne: „Wyspa śmierci” i „Urwisko”, koncerty fortepianowe i preludia oraz pieśni). Już pierwsze dzieło młodego absolwenta konserwatorium — opera „Aleko”, wzbudziła zachwyt Piotra Czajkowskiego, zapowiadając wspaniały rozwój kompozytorskiego talentu autora. Późniejsze lata studiów w Dreźnie oraz kontakt z zachodnio-europejskimi kompozytorami i samodzielną pracą po powrocie do kraju, doprowadziły talent Rachmaninowa do wysokiego poziomu; zarówno w dziedzinie kompozycji, jak i wirtuozostwa pianistycznego. Najbardziej wartościowe utwory Rachmaninowa to symfonie i koncerty fortepianowe: w nich przejawia się pierwszorzędne opanowanie środków kompozytorskich tak pod względem treści, jak i formy.

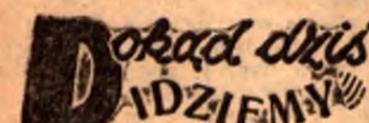
W koncertach fortepianowych godnie szczególnie podkreślenia jest mistrzostwo Rachmaninowa w przeprowadzeniu partii solowego instrumentu i partii orkiestrowej, utrzymanych w harmonijnej proporcji.

Kompozycja Rachmaninowa mała urok głęboko przeżytych nastrojów o różnorodnym charakterze wyrazu. Obok lirycznych, poetycznych obrazów, z dużą mocą rozbrzmiewa w nich nuta energii i mocy.

PIOTR CZAJKOWSKI (1840—1893)

Symfonia Nr 6 „Patetyczna”

W niezwykła bogatej twórczości Czajkowskiego nie brak odbicia żądnej strony życia. Dążenie do wypowiedzenia w mowie muzyki prawdy, utrudnia Czajkowskiemu m. in. wybór tematu do oper, w których wymagał, aby „osoby działające myślały i odczuwały tak, jak i ja myślę i odczuwam”. Toteż szczeroci i prawdziwość wyrazu, jest główną cechą muzyki Czajkowskiego. Jest siła, która tak po ciału i oddziaływa na słuchacza oraz czyni tę muzykę tak łatwo zrozumiałą. W dziełach Czajkowskiego znajdujemy niezmiernie różnorodne nastroje: pogodny liryzm pieśni, humor i nieokleiszana rytmikę tańców, dramatyczne, w ogólnym nastroju poematy symfoniczne, tragiczne zmagania z losem w symfoniach. Dominującym jednak motywem największych dzieł Czajkowskiego jest właśnie

TEATR PAŃSTWOWY IM. J. OSTERWY: „Szkoła kobiet” — godz. 19.

TEATR DOMU OFICERA: nieczynny.

KINA:

APOLLO: „Arena śmiały” — prod. radz. — godz. 16, 18, 20.

ROBOTNIK: „Arena śmiały” — prod. radz. — godz. 15, 17, 19.

RIALTO: „W nowym Szanghaju” prod. radz. — godz. 16, 18, 20.

PRZODOWNIK: „Mongolia w ogniu” — prod. radz. — godz. 18.

Reperuar kin podajemy na podstawie informacji OZK ul. Pastrowskiego 6, tel. 14.00.

WYSTAWY:

Muzeum Lubelskie — Jesienna wystawa plastyków — od godz. 10—18.

Muzeum Lubelskie — „Twórczość Włta Stwożca” — od godz. 10—18.

Muzeum na Majdanku — „Muzeum stolicy ZSRR” — godz. 8—16.

Wystawa gazetek ściennej.

Świetlica Zw. Zaw. Prac. Kultury, ul. Krak. Przedm. 32. — godz. 10—20.

Dom Oficera — „10-lecie Wojska Polskiego”.

DYŻURNI APTEK:

Krak. Przedm. 3, Narutowicza 27, Stalingradzka 22, 1-go Maja 29.

W dniu 4 bm. będą zamknięte apteki: ul. Bra-

mowa 2/8, Kunickiego 42, Szopena 10, Kall-

nowszczyzna 44.

Po pierwszym śniegu — obławy na wilki

W zbliżającym się sezonie polowań zimowych prowadzona będzie na szeroka skalę akcja zwalczania wilków, niebezpiecznych drapieżników, które rokrocznie wyrządzają poważne, sięgające setek tysięcy złotych, szkody wśród zwierzyny łownej, a także w dobytku rolników.

Według danych z ubiegłego roku, wilki pożarły ok. 100 jeleni, 800 sarn, ponad 250 dzików, nie licząc zwierzyny drobnej. W ciągu ub. roku ich ofiarą padło również przeszło 30 krów, ok. 1000 owiec oraz wiele sztuk trzody chlewnej, domowego płaćwa itp. Toteż w roku bieżącym na akcję zwalczania tych groźnych drapieżników wojewódzkie rady narodowe, w okręgach szczególnie dotkniętych plagą wilków, otrzymały specjalne kredyty. W ciągu wiosny i lata wyszkolili tropiciele i wabiarze wyszukiwali wilcze gniazda, niszcząc młode. Przygotowano również w okresie zimowych polowań wiele kilometrów fladr, tj. sznurów z kolorowymi chorągiewkami, służących do odcinania przed polowaniem tropionych wilków.

Polski Związek Łowiecki zorganizował specjalne kursy szkoleniowe dla łowczych wojewódzkich delegowanych do prowadzenia akcji na

swych terenach. Będą oni z kolei szkolić myśliwych w trudnej sztuce polowania na te niezwykle czujne i ostrożne drapieżniki oraz zajmą się organizowaniem specjalnych ekip, które polować będą na wilki.

Z chwilą spadnięcia pierwszych śniegów, umożliwiających tropienie wilków, przebywających zazwyczaj w najbardziej dzikich zakątkach lasów, rozpoczyna się w województwach: białostockim, olsztyńskim, rzeszowskim i lubelskim, gdzie wilki występują najliczniej, systematyczne obławy o charakterze akcji społecznej. Dla sprawnego przeprowadzenia tej akcji, wojewódzkie rady narodowe dostarczać będą na potrzeby ekip myśliwych środków komunikacyjnych, furmanek, niezbędnej nagonki itp.

Sprostowanie

We wczorajszym numerze naszego pisma na str. 6, zdarzyła się w tytule przykra pomyłka drukarska.

Złożono bowiem „...zaginionego polskiego statku „Praca”... podczas gdy powinno być „...zagrabionego polskiego statku „Praca”.

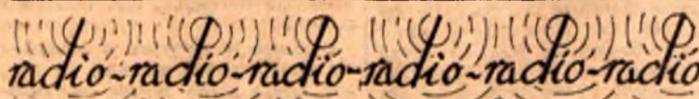
Nowe, atrakcyjne zabawki dla dzieci ukazały się w sprzedaży

W bieżącym kwartale ukazały się na rynku nowa zabawka dla dzieci produkcji spółdzielni „Film” — mały projektor do wyświetlania filmów-przezroczny. Komplet części tego projektora, wykonany z grubej tektury będą sprzedawane w osobnych pudełkach i z tych części dziecko będzie składało całą zabawkę. Prosta konstrukcja zabawki umożliwia prawidłowe złożenie projektora nawet 10-letnim dzieciom. Do każdego projektora będzie dołączony komplet filmów — przezroczny, które wykonuje również Spółdziel-

nia „Film” we Wrocławiu. W sklepach CPLIA będzie można kupować również poszczególne filmy do projektorów.

Spółdzielnia „Film” we Wrocławiu zaplanowała także wykonanie 20 tys. projektorów filmowych z masy plastycznej, które ma dostarczyć na rynek w I kwartale 1954 r.

W przyszłym roku spółdzielnia ta ma rozpocząć również produkcję aparatów projekcyjnych do wyświetlania filmów ruchomych oraz produkcję aparatów fotograficznych dla dzieci.

ŚRODA 4 LISTOPADA 1953 R.

PROGRAM I

Godz. 7.00. Dziennik poranny. 7.55 Wiadomości poranne. 9.00 Słuchowisko dla klas VI, 11.05 Aud. dla klas I i II. 11.25 Muzyka i aktualności. 12.04 Dziennik południowy. 12.15 „Na swojska nutę” — gra zespół harmonistów. 13.00 „Wiedź tańczy i śpiewa”. 13.25 Program dnia. 13.30 Dla dzieci — „Błękitna szataleta”. 14.00 Dziennik popołudniowy. 16.10 Muzyka baletowa. 16.25 Wałce kompozytorów radzieckich. 16.50 Audycja dla kobiet. 17.00 „Watykan i hierarchia kościelna wobec postawiana kościuszkowskiego”. 17.20 Koncert rozrywkowy. 18.00 Na szerokim świecie. 18.25 Pieśni w wykonaniu chóru PR. 18.45 Audycja literacka. 19.00 Koncert. 19.45 Audycja dla wst. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.28 Wiadomości sportowe. 20.45 „Przysięga” — odc. opow.. 21.00 Koncert chopinowski. 21.30 „Moje życie w sztuce” fragm. książ. 21.50 Muzyka rozrywkowa. 22.15 „Moja najpiękniejsza przygoda” — opow. G. Morcinka. 22.30 „Słuchamy muzyki kameralnej”. 23.00 Ostatnie wiadomości.

PROGRAM II

Godz. 6.50 Muzyka poranna. 7.30 Program dnia. 7.55 Wiadomości poranne. 8.00 Koncert muzyki rosyjskiej i radzieckiej. 14.00 Program dnia. 14.10 Aud. dla klas III i IV. 14.30 Koncert popularny. 16.00 „Ze śpiewników S. Moniuszki”. 16.20 Koncert popularny. 17.00 Wiadomości popołudniowe. 17.30 Na warszawskiej falii. 17.55 Ze sportu. 18.00 Pieśni narodów ZSRR. 18.30 Pogadanka sportowa. 19.00 Książki, które na was czekała. 19.30 Muzyka i aktualności. 20.00 „Zurbinowite” — odc. pow.. 20.20 Fragmenty z operetki „Niespokojne sąsiedztwo”. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.26 Wiadomości sportowe. 21.36 Muzyka taneczna. 21.50 Z życia ZSRR. 22.50 Muzyka taneczna. 23.20 Koncert muzyki polskiej.

W związku ze zbliżającym się spłsem lokalni mieszkalnych Wydział Kwaterunkowy Prezydium MRN organizuje konferencję z właścicielami, którzy sami administrują swymi nieruchomościami.

Konferencja dla rejonów 18—28 odbędzie się w dniu 8 listopada (czwartek) bm. o godz. 10-tej w sali konferencyjnej MRN (Pl. Żołnierski 1) a dla rejonów 28 — 38 w dniu 6 listopada (sobota) bm. o tej samej godzinie i w tymże lokalu.

Dnia 8.XI.53 r. o godz. 20.00 odbędzie się walne zebranie Towarzystwa Filozoficznego i Psychologicznego, na którym prof. dr N. Lubnicki złoży sprawozdanie z posiedzeń naukowych Polskiego Towarzystwa Filozoficznego.

Posiedzenie odbędzie się w sali Seminarium Logiki UMCS przy ul. Skłodowskiej 2, I p.

W dniu 5 listopada br. o godz. 18 w lokalu Naczelnej Organizacji Technicznej w Lublinie, przy ul. Szopena 8 m. 10 inż. J. Napierkowski wygłosi odczyt pt. „Samochód”

EGIPSKIE CIEMNOŚCI

Bardzo często na ul. Kochanowskiego panują wieczorem tzw. „ciemności egipskie”, a przechodnie rozbijają sobie nosy o... niewyłączone latarnie. Natomiast jak gdyby dla ironii, jak to było np. w niedzielę dnia 25 ubiegłego miesiąca, ulica Kochanowskiego była „iluminowana” przez cały dzień.

Czy tak należy rozumieć oszczędność prądu?

GOS

NA LUBELSKIM DWORCU

Pasażer: — Dlaczego znów nie jest czynne drugie wyjście do miasta?

Bilet: — Nie wykonaliśmy jeszcze miesięczny go planu zbiórki guzików...

Pod adresem MHD

Jeszcze w ubiegłym roku przy ul. Krochmalnej istniał sklep z artykułami piśmiennymi, należący do MHD. Nie wiadomo jednak dlaczego sklep ten został zlikwidowany, a młodzież szkolna z całej dzielnicy za cukrownią zaopatruje się w potrzebne przybory szkolne w najbliższym sklepie branży papiernej czaj znajdującej się aż przy ul. 1-go Maja.

Uruchomienie skasowanej placówki a co najmniej kłósko z przyborami szkolnymi byłoby poważnym udogodnieniem a szczególnie dla uczniów z niższych klas.

G.

Interwencje »Sztandaru Ludu« skutkują

W związku z notatką, jaka ukazała się w „Sztandarze Ludu” w dniu 6. X. 1953 r., dotyczącą braku sklepu spożywczego na Rurach Bonfraterskich, Lubelska Spółdzielnia Spożywców zawiadamia, że sklep taki zostanie otwarty w ciągu najbliższych dni.